OBEC HORNÁ SÚČA

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

PROGRAMOVÉ OBDOBIE

2023 - 2027

S PLATNOSŤOU DO ROKU 2030

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI

Kontaktné údaje	
Sídlo obecného úradu	Obecný úrad Horná Súča č. 233, 913 33 Horná Súča
Telefón	032 65 19 611
Mobil	0918 932 500
Web	www.hornasuca.sk
e- Mail	hornasuca@hornasuca.sk
Administratívne začlenenie	
Kraj	Trenčiansky
Okres	Trenčín
Región	Združenie miest a obcí stredného PovažiaVlára - Váh
Mikroregión	
Údaje	
IČO	00311561
Kód obce	506010
Počet obyvateľov	
Rozloha	5 383 ha
Prvá písomná zmienka	r. 1208
Riadenie obce	
Starosta	Jakub Ondračka
Komisie obecného zastupiteľstva	Finančná komisia pri Obecnom zastupiteľstve v Hornej Súči
	Komisia kultúry, školstva a športu pri Obecnom zastupiteľstve v Hornej Súči
	Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov
	Komisia sociálna, bytová a zdravotnej Pri Obecnom zastupiteľstve v Hornej Súči
	Komisia poľnohospodárstva, výstavby a životného prostredia pri Obecnom zastupiteľstve v Hornej Súči

OBSAH

ÚVOD 7
Vízia obce 8
METODICKÁ ČASŤ 9
1 Význam a metodika spracovania PRO 9
1.1 Význam a cieľ spracovania PRO 9
1.2 Metodika a postup spracovania PRO 10
1.3 Charakteristika PRO a nadväznosť na základné rozvojové dokumenty 12
1.3.1 Charakteristika PRO 12
1.3.2 Nadväznosť PRO na základné rozvojové dokumenty 12
1.3.3 Dokumenty nadnárodnej úrovne: 12
1.3.3.1 Projekt Európa 2030 12
1.3.3.2 Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027 13
1.3.3.3 Operačné programy (OP) 15
1.3.4 Operačný program Slovensko 15
1.3.5 Dokumenty národnej úrovne: 17
1.3.6 Plán obnovy a odolnosti 18
1.3.7 Dokumenty regionálnej úrovne: 19
1.3.8 Nadväznosť PRO na zákony, rozhodnutia a usmernenia orgánov štátnej správy 21
1.3.8.1 Úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny 21
1.3.8.2 Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor 21
1.3.8.3 Krajský pamiatkový úrad 21
1.3.8.4 Odbor starostlivosti o životné prostredie 24
1.4 Základné pojmy 28
ANALYTICKÁ ČASŤ 33
2 Audit hospodárskych, sociálnych a kultúrno-spoločenských zdrojov 33
2.1 Charakteristika obce 33
2.1.1 Geografická charakteristika 33
2.1.2 Klimatické a prírodné podmienky 34
2.1.3 Historický vývoj obce 38
2.1.4 Heraldické znaky obce 40

2.2 Demografický vývoj a štruktúra obyvateľov obce ... 41
2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov obce (údaje SOBD 2021) ... 41
2.3 Technická infraštruktúra ... 43
2.3.1 Občianska a technická vybavenosť ... 43
2.3.2 Domový a bytový fond (údaje SOBD 2021) ... 43
2.3.3 Civilná a protipožiarna ochrana ... 44
2.4 Sociálna infraštruktúra ... 44
2.4.1 Škola a predškolské zariadenia ... 44
2.4.2 Kultúra, šport, kluby a pamätihodnosti ... 44
2.4.3 Zdravotníctvo a sociálna oblasť ... 45
2.4.4 Podnikateľské subjekty, živnostníctvo a neziskové inštitúcie v obci ... 46
2.4.4.1 Živnostníci ... 47
2.4.4.2 Podnikateľské subjekty ... 47
2.4.4.3 Neziskový sektor ... 47
2.4.5 Realizované projekty v rokoch 2014 – 2020 ... 48
3 SWOT analýza obce ... 49
3.1 Hospodárska SWOT analýza ... 49
3.2 Sociálna SWOT analýza ... 50
3.3 Environmentálna SWOT analýza ... 52
STRATEGICKÁ ČASŤ ... 53
4 Stratégia rozvoja obce ... 53
4.1 Rozvojový potenciál a limity rozvoja obce ... 53
4.2 Analýza finančných potrieb a možností financovania PRO ... 53
4.3 Strategický cieľ ... 55
4.4 Priority ... 55
PROGRAMOVÁ ČASŤ ... 56
5 Programové zabezpečenie PRO ... 56
5.1. Akčné plány ... 61
REALIZAČNÁ ČASŤ ... 62
1 Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry ... 63
1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry ... 63
1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry ... 64

1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry 65
1.4. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry 66

2. Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov 70
2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci 70
2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci 70

3. Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce 73
3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov 73
3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci 73

4. Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia 74
4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci 74
4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci 76

5. Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu 77
5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry 77
5.2. Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu 78

6. Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce 79
6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi 79
6.2. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce 80

FINANČNÁ A PERSONÁLNA ČASŤ 81
6 Zabezpečenie realizácie PRO 81
6.1 Finančné zabezpečenie realizácie PRO 81
6.1.1 Analýza finančných potrieb a možností obce 82
6.1.1.1 Finančný rámec pre realizáciu PRO 82
6.1.1.2 Indikatívny finančný plán PRO 84

6.2 Personálne zabezpečenie realizácie PRO 85
6.3 Časový harmonogram realizácie 87
6.4 Spoločné podmienky pre úspešné projekty 88

6.4.1 Investičný projekt musí spĺňať ... 88
6.4.2 Podmienky pre úspešnú realizáciu navrhovaných priorít ... 88
6.4.3 Adaptačné opatrenia na minimalizovanie negatívnych dôsledkov zmeny klímy 89
7 Monitorovanie, vyhodnotenie a modifikácia PRO ... 91
7.1 Spôsob monitorovania PRO ... 91
7.2 Vyhodnotenie a modifikovanie PRO ... 93
7.3 Plán priebežných hodnotení PRO ... 93
ZÁVER ... 94
Prílohy PRO ... 95
1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO ... 96
2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO ... 97
3) Zoznam skratiek použitých v PRO ... 98
4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2024 – 2026 ... 100
5) Výpis z Uznesenia OcZ o schválení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horná Súča 2023 - 2027 s platnosťou do r. 2030 ... 104

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len Program rozvoja obce „PRO“), je názov strategického dokumentu. Musia ho mať spracovaný tie mestá a obce, ktoré sa chcú uchádzať o nenávratný finančný príspevok zo štátneho rozpočtu a prostriedkov Európskej únie. Ak nemá zostať len povinnou prílohou projektov, ktoré sa uchádzajú o NFP, je potrebné z neho spraviť živý nástroj strategického plánovania samosprávy. Teda strategický dokument, ktorý je pomôckou pri napĺňaní vízie, priority a cieľov rozvoja daného územia.

PRO plne zodpovedá požiadavkám zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja a novele č. 309/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov a zohľadňuje odporúčania obsiahnuté v Metodike na vypracovanie PRO, ktorú vydalo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky.

Úlohou tohto dokumentu je teda zmapovať situáciu v obci **Horná Súča**, identifikovať požiadavky obyvateľov, zachytiť ich názory na ďalší vývoj obce a na základe uvedeného vytvoriť Program hospodársko-sociálneho rozvoja obce Horná Súča, ktorý je dôležitým podkladom pre jej rozvoj.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horná Súča 2023 – 2027 s platnosťou do roku 2030 je základným strategickým dokumentom, ktorý sa rozhodla obec vypracovať z dôvodu zabezpečenia koncepčného rozvoja obce, ako aj na zlepšenie a zefektívnenie rozhodovania miestnej samosprávy. Je tiež neoddeliteľnou súčasťou pre možnosť čerpania prostriedkov z Európskej únie, ako pre obecný úrad, tak aj pre všetky subjekty na území obce. Program je zameraný na podporu regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu oblasť pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý bude podľa potreby priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Program rozvoja obce schvaľuje obecné zastupiteľstvo, ktoré bude zároveň aj realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu. Program rozvoja obce je programom všetkých jeho občanov a bude napomáhať k všestrannému rozvoju obce nezávisle na prípadných politických zmenách v samospráve.

Dôležitou súčasťou prípravy Programu rozvoja obce je zapojiť poslancov obecného zastupiteľstva a aktivistov obce do prípravy spoločnej budúcnosti, naučiť ich starať sa o seba, o budúcnosť svojej rodiny, svojej ulice a svojej obci.

VÍZIA OBCE

Horná Súča leží v Bielych Karpatoch v eróznej kotlinke strednej časti doliny Súčanky. Nadmorská výška v strede obce je 315 m n. m., v chotári 300-782 m n. m. Stredná odlesnená kotlinová časť chotára má hladko modelovaný pahorkatinný povrch, jej zalesnenú vrchovinnú obrubu tvorí na juhu hradba bradlových tvrdošov z druhohorných hornín, inde sú masívne chrbty z treťohorných pieskovcov. Sú tu dva minerálne pramene. Prevládajú hnedé lesné pôdy a rendziny.

Obyvatelia obce, ktorých počet mierne rastie, majú hlavne v okolí prácu, ale aj možnosti vlastnej sebarealizácie. Obec sa stará o osobnostný rast svojich obyvateľov, súčasťou života v obci sú kultúrno-spoločenské a športové podujatia, komunikácia obce s jej obyvateľmi je na dobrej úrovni a spoločnými aktivitami prispievajú k neustálemu zvyšovaniu kvality života a spokojnosti obyvateľov s ním.

Víziou obce Horná Súča do roku 2030 je „hospodársky a sociálne vyspelé spoločenstvo obyvateľov so zabezpečenou infraštruktúrou a vybavením, s rozvinutými službami pre všetky vekové kategórie, s kultúrno-spoločenskými a športovými aktivitami.“

Jakub Ondračka, starosta obce

METODICKÁ ČASŤ

1 VÝZNAM A METODIKA SPRACOVANIA PRO

1.1 Význam a cieľ spracovania PRO

Regionálny rozvoj sa v súčasnosti uskutočňuje v dvoch vzájomne prepojených koncepčných smerovaniach. Na jednej strane prostredníctvom regionálnej politiky na úrovni vnútroštátnych legislatívnych noriem a na strane druhej na úrovni pomoci regiónom s možnosťou využitia foriem pomoci z fondov Európskej únie.

Vytvorenie komplexného systému regionálneho rozvoja na celoštátnej, regionálnej, ale aj miestnej úrovni bolo cieľom Zákon č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý okrem iného ustanovil i kompetenciu vypracúvať, schvaľovať a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí v spolupráci s partnerstvom, príp. jeho časti, podieľať sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocovať ich plnenie.

Podľa § 5 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja sa podpora regionálneho rozvoja vykonáva podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Programu rozvoja obce vyššieho územného celku, ako aj Programu rozvoja obce.

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov – európskych, štátnych alebo regionálnych – býva pri projektoch zameraných na regionálny rozvoj často podmienené ich zladením s rozvojovou stratégiou príslušnej obce, mikroregiónu či kraja. Podľa tohto zákona majú mať obce schválený PRO. Podľa § 8 vyššie uvedeného zákona „Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. PRO obce nenahrádza územno-plánovaciu dokumentáciu, ale patrí medzi ostatné podklady využívané v územno-plánovacej činnosti. Na úrovni obce je základným územnoplánovacím dokumentom územný plán obce alebo zóny. Jednotlivé zámery predkladané v rámci prípravy PRO musia byť však v súlade s existujúcou schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, pričom program rozvoja obce stanovuje iba mieru podpory jednotlivým jeho zámerom.

Program rozvoja obce je strategický rozvojový dokument. Má byť nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Spracovaním PRO dá obec najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe dokumentu PRO získava obec nástroj na aktívne riadenie rozvoja založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Ide o dokument, ktorý má mať charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol PRO skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Cieľom PRO je vypracovať takú rozvojovú stratégiu obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, stratégiou rozvoja príslušného mikroregiónu, príp. rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod. V konečnom dôsledku by mal prispieť k vyváženému rozvoju obce.

Hlavným zámerom programu je zvrátenie nepriaznivých tendencií a rozvoj tých ukazovateľov a oblastí, ktoré môžu z dlhodobého hľadiska vytvoriť podmienky pre dlhodobo udržateľný rozvoj celého územia a jeho zatraktívnenie.

1.2 Metodika a postup spracovania PRO

Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v:

- národnej stratégii
- zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a
- je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

Podľa § 8 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja PRO obce v rámci partnerstva pozostáva z

a) **Analytickej časti**, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) **Strategickej časti**, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) **Programovej časti**, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

d) **Realizačnej časti**, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) **Finančnej časti**, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

§ 8a Spoločný program rozvoja obcí

(1) Spoločný program rozvoja obcí je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obce nachádzajú, a je vypracovaný podľa záväzných častí územnoplánovacích dokumentácií združených obcí.

(2) Ak nemá obec vypracovaný vlastný program rozvoja obce, môže si vypracovať pri uplatnení partnerstva s jednou územne susediacou obcou alebo viacerými územne susediacimi obcami spoločný program rozvoja obcí.

(3) Spoločný program rozvoja obcí a jeho aktualizáciu schvaľujú obecné zastupiteľstvá obcí, ktoré vypracovali spoločný program rozvoja obcí.

(4) Na spoločný program rozvoja obcí sa ustanovenia § 8 ods. 2 až 6 použijú rovnako.

V procese spracovania PRO obce Horná Súča v spolupráci s partnerstvom bol aplikovaný prístup predstavujúci kombináciu expertnej a komunitnej metódy, pričom cieľom je, aby program rozvoja obce nebol len „názorom odborníkov“, ale aby bol zrozumiteľný i pre laikov a slúžil obci a jej obyvateľom.

Analytická časť má charakter komplexného profilu obce a predstavuje prehľad vnútorných zdrojov obce – prírodných, historických, kultúrnych, územno-technických, ľudských, materiálnych a finančných. Táto časť spracovania PRO predstavuje koncentrovaný zdroj informácií o obci s možnosťou ďalšieho využitia do budúcnosti. Základné zdroje informácií pre tvorbu analýzy poskytla obec Horná Súča a využité boli aj existujúce externé zdroje predstavujúce spracované koncepčné materiály (územne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR, a pod.). Podklady potrebné pre spracovanie SWOT analýz boli získané formou prieskumu realizovaného partnerským tímom priamo v obci, rozhovormi s pracovníkmi obec, zástupcami samosprávy a občanmi.

Následne sa zadefinovali problémové oblasti predstavujúce najkritickejšie body rozvoja obce, ktorých vznik vyplynul z pripravených SWOT analýz, konkrétne z ich slabých stránok a ohrození. Na základe tohto sa získala stratégia rozvoja obce so základnými prioritami jej smerovania v budúcnosti. Obsah stratégie takto predkladá riešenie jednotlivých problémových oblastí rozvoja. Celková stratégia rozvoja obce je rozdelená na víziu, strategický cieľ, prioritné oblasti rozvoja obce, z ktorých vyplynuli opatrenia a následne aktivity.

Aktivity, ktoré si obec zadefinovala sa pretavili do akčných plánov pre jednotlivé oblasti. Akčný plán obsahuje podrobný plán konkrétnych aktivít, ktoré je potrebné vykonať v danom období, daným spôsobom a danými prostriedkami pre dosiahnutie cieľov PRO obce. Jednotlivé akčné plány a projektové návrhy by mali viesť k naplneniu vízie obce. Sú spracované na úrovni činností, časovej a finančnej náročnosti. Ďalej je tu konkretizovaná zodpovednosť za ich realizáciu a ukazovatele na hodnotenie úspešnosti plnenia cieľov, pričom boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie.

1.3 Charakteristika PRO a nadväznosť na základné rozvojové dokumenty

1.3.1 Charakteristika PRO

Prostredníctvom PRO bude obec Horná Súča napĺňať svoje rozvojové plány a tým zabezpečovať svoj rozvoj v budúcnosti. Dokument predstavuje súbor prioritných oblastí, opatrení a cieľov smerujúcich k oživeniu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Dokument PRO sa skladá z nasledovných častí:

- **metodická časť PRO** – opisuje význam a metodiku spracovania PRO, bližšie charakterizuje význam a ciele dokumentu, opisuje metodiku a spôsob spracovania dokumentu, približuje základné pojmy danej problematiky, ako aj súlad so základnými strategickými dokumentmi na podporu regionálneho rozvoja pre obdobie 2023 – 2027 s platnosťou na rok 2030,
- **analyticko-strategická časť PRO** – predstavuje hospodárske a sociálne východiská obce Horná Súča, ktoré predstavujú nevyhnutný predpoklad pre definovanie rozvojovej stratégie a popisujú hlavné sociálno-ekonomické súvislosti vývoja, opisuje programovú štruktúru pre dané programovacie obdobie, konkrétne víziu obce, stratégiu rozvoja obce
- **programová, realizačná a finančná časť PRO** – obsahuje jednotlivé priority a akčné plány, jedná sa o realizačnú časť s možnosťami finančného, inštitucionálneho, organizačného zabezpečenia realizácie PRO a jeho následný monitoring a vyhodnotenie.

1.3.2 Nadväznosť PRO na základné rozvojové dokumenty

Definované prioritné rozvojové oblasti, ciele, opatrenia a aktivity PRO obce sú v súlade so strategickými rozvojovými dokumentmi na úrovni EÚ, SR, NUTS I, NUTS II a NUTS III.

1.3.3 Dokumenty nadnárodnej úrovne:

1.3.3.1 Projekt Európa 2030

EÚ potrebuje zaviesť spoločnú energetickú politiku s vnútorným aj vonkajším rozmerom, ktorá nám umožní dosiahnuť väčšiu energetickú efektívnosť a také úspory, ktoré odporúča stratégia Európa 2020, a zároveň diverzifikovať dodávky energie z tretích krajín. Európania musia začať vážne diskutovať o potrebe bezpečnej jadrovej energie v Európe a načrtnúť stály systém stimulov na rozvoj alternatívnych zdrojov energie.

EÚ musí byť aj naďalej lídrom v boji proti zmene klímy. Ale na to, aby bola efektívnejšia a mala vo vznikajúcom svetovom poriadku skutočnú váhu, sa musí vyhnúť chybám, ktorých sme sa dopustili v Kodani. Bude potrebné vypracovať skutočne spoločnú rokovaciu stratégiu, ktorá nám umožní lepšie hájiť naše záujmy.

Európania sa musia vysporiadať s demografickou výzvou. Ak sa neprijmú okamžité opatrenia, naše starnúce spoločnosti budú neudržateľným spôsobom zaťažovať naše dôchodkové a sociálne systémy a systémy zdravotnej starostlivosti a podkopú našu hospodársku konkurencieschopnosť. Medzi prioritné opatrenia musí patriť zvýšenie pomeru

žien v aktívnej populácii, uľahčovanie lepšej rovnováhy medzi pracovným a osobným životom, reformovanie nášho prístupu k dôchodku tak, aby sa vnímal ako právo, a nie ako povinnosť a vytvorenie proaktívnejšej prisťahovaleckej politiky, ktorá bude zodpovedať našim demografickým potrebám a potrebám našich trhov práce.

EÚ musí posilniť jednotný trh, aby odolal pokušeniam hospodárskeho nacionalizmu, a doplniť ho o služby, digitálnu spoločnosť a ďalšie sektory, ktoré pravdepodobne budú hlavnými motormi rastu a tvorby pracovných miest na trhu s 500 miliónmi používateľov a spotrebiteľov. Posilnenie a doplnenie jednotného trhu by mala sprevádzať koordinácia v daňovej oblasti.

Európania musia zreformovať trh práce a zmodernizovať svoje postupy v oblasti správy a riadenia spoločností. Ak chceme naplno využiť potenciál technologickej revolúcie, musíme výrazne zmeniť štruktúru našich trhov práce. Niektoré členské štáty už úspešne vykonali reformy založené na modeli flexiistoty; musíme sa poučiť z týchto skúseností a prispôsobiť ich rozdielnym podmienkam v jednotlivých členských štátoch. Musíme zvýšiť zamestnateľnosť našich pracovníkov a pružnosť našich podnikov v kontexte hospodárstva, ktoré sa stále mení. Zlepšenie produktivity pracovnej sily sa musí stať prioritou a je potrebné zabezpečiť, aby zvýšenie produktivity bolo priamo úmerné úrovni príjmu.

Udržateľnosť hospodárskeho a sociálneho modelu Európy bude závisieť od našej schopnosti obnoviť dynamickú rovnováhu medzi hospodárskym, sociálnym a environmentálnym rozmerom rozvoja v týchto oblastiach:

- Hľadanie rastu a pracovných miest.
- Napĺňanie ambícií Európy v sociálnej oblasti prostredníctvom nových cielených politík
- Vytvorenie situácie, z ktorej by všetci prosperovali: nová dohoda pre jednotný trh
- Posilnené hospodárske riadenie: v záujme stability a zjednotenia
- Výzva environmentálnej udržateľnosti
- Vyhnúť sa úskaliam lisabonskej stratégie

1.3.3.2 Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027 je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika za účasti partnerov v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov za účelom dosahovania cieľov stratégie Európa 2030.

Úlohou PD SR je definovať strategický prístup na riešenie identifikovaných disparít a rozvojových potrieb, ktoré v súčasnosti bránia dostatočne napĺňať stratégiu inteligentného, udržateľného inkluzívneho rastu a zvyšovať kvalitu života.

Slovensko ako členský štát EÚ akceptuje posilňovanie strategického prístupu v politike súdržnosti, s cieľom ďalej rozvíjať koordinovanú a harmonizovanú implementáciu fondov Únie, ktoré sa budú vykonávať na základe tzv. všeobecného - zdieľaného riadenia.

Zdroje financovania pre nové programové obdobie:

1) Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“),
2) Európsky sociálny fond plus1 (ďalej len „ESF+“),
3) Kohézny fond,
4) Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ďalej len „ENRAF“),
5) Fond pre azyl a migráciu (ďalej len „AMIF“),
6) Fond pre vnútornú bezpečnosť (ďalej len „ISF“)
7) Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „BMVI“),

pričom sa pre obdobie 2021-2027 zjednodušuje a definuje päť jasných cieľov politiky súdržnosti:

1. **Inteligentnejšia Európa** – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva;
1.1 Rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
1.2 Využívania výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
1.3 Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ

2. **Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa**;
2.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti, podpora OZE a zníženie emisií skleníkových plynov
2.2 Adaptácia na zmenu klímy, prevencia rizík a odolnosti voči katastrofám
2.3 Prechod na obehové hospodárstvo, efektívne využívanie zdrojov a zlepšenie kvality ovzdušia
2.4 Zlepšenie kvality vôd a stavu ochrany prírody, biodiverzity a krajiny

3. **Prepojenejšia Európa** – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT;
3.1 Rozvoj udržateľnej, inteligentnej, bezpečnej a intermodálnej siete TEN-T odolnej proti zmene klímy
3.2 Rozvoj a podpora udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility
3.3 Podpora digitálnej pripojiteľnosti

4. **Sociálnejšia Európa** – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv;
4.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, najmä mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnených skupín na trhu práce, ako aj neaktívnych osôb a podpora samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva
4.2 Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite
4.3 Podpora lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k starostlivosti o deti a závislé osoby vo väzbe na rodovo vyváženú účasť na trhu práce

4.4 Zvýšenie kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich relevantnosti z hľadiska trhu práce s cieľom podporiť nadobúdanie kľúčových kompetencií, najmä digitálnych zručností
Aktivity v oblasti zvýšenia kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy budú realizované aj prostredníctvom konceptu územného rozvoja v rámci cieľa 5
4.5 Zlepšenie prístupu k inkluzívnym a ku kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania
4.6 Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti
4.7 Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných rómskych komunít (MRK)
4.8 Zabezpečenie rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti rozvíjaním infraštruktúry
4.9 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí
4.10 Riešenie materiálnej deprivácie

5. **Európa bližšie k občanom** – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív
5.1 Regionálny rozvoj, miestny rozvoj a bezpečnosť
5.2 Komplexná podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu na základe podpory rozvoja špecifík a endogénneho potenciálu regiónov Slovenska
5.3 Regióny so špecifickými potrebami

1.3.3.3 Operačné programy (OP)

Prioritné oblasti nového programového obdobia:

- Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- Infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- Trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- Moderná a profesionálna verejná správa

1.3.4 Operačný program Slovensko

Nové eurofondy na najbližšie roky sú spravované najmä cez nový Program Slovensko. Prostredníctvom neho sa efektívne a spravodlivo investujú vyčlenené prostriedky z rozpočtu EÚ a zo štátneho rozpočtu SR.

Vďaka členstvu v Európskej únii máme možnosť čerpať finančnú podporu na vyrovnávanie regionálnych rozdielov – cez eurofondy. Eurofondy menia Slovensko k lepšiemu a pomáhajú našej krajine stať sa modernejšou. Doteraz sa európske peniaze investovali cez šesť operačných programov, ktoré riadilo šesť rôznych ministerstiev. Program Slovensko prináša zjednodušenie a zefektívnenie celého eurofondového procesu. Keďže bude iba jeden program,

budú sa ľahšie presúvať peniaze medzi jednotlivými investičnými prioritami – bez potreby súhlasu Európskej komisie. To pre občanov znamená rýchlejšiu a efektívnejšiu pomoc vo viacerých oblastiach života.

Konkurencieschopnejšie a inteligentnejšie Slovensko

1,9 miliardy eur

Ide o európsky cieľ politiky *1: Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa*

Investície sú zamerané na podporu vedy, výskumu a inovácií, digitalizáciu, posilnenie malých a stredných podnikov, rozvoj zručností a digitálnu pripojiteľnosť. Je pred nami obrovská šanca posunúť sa vpred. investície do vedy, výskumu a inovácií prinesú lepšie a kvalitnejšie pracovné miesta a tým aj dôstojnejší život ľudí v regiónoch.

Zelenšie Slovensko

4,2 miliardy eur

Ide o európsky cieľ politiky 2: *Zelenšia, nízkouhlíková Európa*

Investície podporia energetickú efektívnosť, znižovanie emisií skleníkových plynov, energiu z obnoviteľných zdrojov a uskladňovanie energie reflektujúc aj globálnu situáciu a potrebu znižovania závislosti slovenskej ekonomiky na energetických zdrojoch z Ruska. Taktiež sa podporia investície na adaptáciu na zmenu klímy, prístupu k vode, na posilnenie ochrany prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, ako aj udržateľnú mestskú mobilitu.

Podstatná časť zdrojov z nových eurofondov pôjde na ochranu prírody a životného prostredia. Na ochranu prírody a biodiverzity je vyčlenených 721 miliónov eur, najmä na podporu chránených častí prírody a krajiny (248 mil. eur) a prieskum, sanáciu a monitorovanie environmentálnych záťaží (239 mil. eur). Pre zdravší život v mestách a obciach budú dôležité investície do udržateľnej mestskej mobility (891 mil. eur), medzi nimi aj investície do ekologickej verejnej dopravy (491 mil. eur) a cyklodopravy (100 mil. eur).

Prepojenejšie Slovensko

2 miliardy eur

Ide o európsky cieľ politiky 3: *Prepojenejšia Európa*

Podporíme rozvoj inteligentnej, bezpečnej, udržateľnej transeurópskej dopravnej siete, ako aj vnútroštátnu, regionálnu a miestnu mobilitu.

Významná časť nových eurofondov je určená na riešenie problémov, ktoré boli v minulosti zanedbávané – budovanie a opravy ciest I. triedy (241 mil. eur), ciest II. a III. triedy (169 mil. eur) a rekonštrukcie miestnych komunikácií (62 mil. eur).

Sociálnejšie a inkluzívnejšie Slovensko

3,3 miliardy eur

Ide o európsky cieľ politiky 4: *Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa*

Investíciami podporíme prístupný trh práce, kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, získanie zručností pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu na základe potrieb trhu práce, aktívne začlenenie a podporu dostupných sociálnych služieb pre znevýhodnené a najodkázanejšie skupiny

obyvateľstva, vrátane marginalizovaných rómskych komunít, rodinné poradne, ako aj podporu sociálnych inovácií a potravinovú a materiálnu pomoc pre najodkázanejšie osoby.

Európa bližšie k občanom

400 miliónov eur

Ide o európsky cieľ politiky 5: *Európa bližšie k občanom*

Investíciami podporíme hospodársky, sociálny a environmentálny rozvoj na regionálnej a miestnej úrovni integrovaným prístupom, a to aj prostredníctvom podpory kultúry a prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu, verejných športovísk a bezpečnosti v regiónoch Slovenska.

Fond na spravodlivú transformáciu

Špecifickým cieľom v novom programovom období je Fond spravodlivej transformácie, ktorý pomôže riešiť sociálne, hospodárske a environmentálne dôsledky regiónom, ktorých sa týka prechod na uhlíkovú neutralitu. Z balíka 441 mil. eur môžu čerpať región horná Prešov, Košický a Banskobystrický kraj.

Celková výška zdrojov z fondov EÚ pre Program Slovensko je 12,594 mld.

1.3.5 Dokumenty národnej úrovne:

- **Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030**

Národná stratégia je východiskový strategický dokument, ktorého cieľom je komplexne určiť strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja v SR. Jej úlohou je pre región na úrovni NUTS 3:

- identifikovať jeho vnútorný potenciál a špecifikovať jeho možnú konkurencieschopnosť v rámci SR,
- charakterizovať jeho špecifické stránky a z nich vyplývajúce hlavné konkurenčné výhody v rámci SR ako aj v európskom kontexte,
- určiť jeho rozvojové strategické ciele a priority.

Cieľom stratégie je podpora udržateľného dynamického inkluzívneho rozvoja komunít a modernej inovačne orientovanej ekonomiky v regiónoch, mestách a obciach Slovenska v prospech zlepšenia životných podmienok ich obyvateľov, kvality ich sídelného prostredia, vytvorenia podmienok pre využitie ich špecifických potenciálov, udržateľné a efektívne využitie ľudských, ekonomických a prírodných zdrojov, ich rozvoj a ochrana. Pri tom bude potrebné:

a) Zvýšiť efektívnosť jednotlivých priestorovo relevantných politík ich vzájomnou koordináciou na základe reflektovania národných strategických dokumentov, spolu s celkovou koordináciou medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a ich strategickými zámermi,
b) Zvýšiť efektívnosť využitia vnútorného potenciálu rozvoja regiónov, miest a obcí posilnením väzieb odvetvových politík na priestor regiónov a obcí a vzájomným prepojením regionálneho a územného plánovania,

c) Zvýšiť efektívnosť využitia zdrojov regiónov, miest a obcí posilnením kapacít, aktívnej účasti a zodpovednosti jednotlivých aktérov ich rozvoja a vytvorením adekvátneho priestoru pre ich účasť na riadení rozvoja

- **Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska** (schválená uznesením vlády SR) – Lisabonská stratégia pre Slovensko
- **Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja** (schválená uznesením vlády SR)
- **Národný program reforiem SR 2020**
- **Národný investičný plán SR na roky 2020 – 2030**
- **Politika súdržnosti SR**
- **Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025**
- **Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky** – zásadou vytýčenou v spomínanom dokumente je aj minimalizácia vzniku, využívanie a správne zneškodňovanie odpadov

1.3.6 Plán obnovy a odolnosti

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE, so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 175 tretí odsek, so zreteľom na návrh Európskej komisie, po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom, so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov, konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom, keďže: V súlade s článkami 120 a 121 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa od členských štátov vyžaduje, aby riadili svoje hospodárske politiky so zámerom prispieť k dosiahnutiu cieľov Únie a v nadväznosti na hlavné smery, ktoré prijme Rada. V článku 148 ZFEÚ sa stanovuje, že členské štáty vykonávajú politiky zamestnanosti, ktoré zohľadňujú usmernenia pre zamestnanosť. Koordinácia hospodárskych politík členských štátov je preto vecou spoločného záujmu.

Cieľové oblasti pre reformy a investície zohľadňujú kľúčové problémy slovenskej ekonomiky a najdôležitejšie spoločenské výzvy. Boli vybraté na základe porovnania výsledkov krajiny oproti priemeru EÚ ako aj podľa spoločných európskych priorít. Vzdelávanie, veda, výskum a inovácie a zdravie patria k oblastiam, v ktorých Slovensko vo výsledkoch v medzinárodnom porovnaní najviac zaostáva a Európska komisia v nich opakovane odporúča zintenzívniť reformné úsilie. Efektívna verejná správa a digitalizácia sú dôležitými faktormi, ktoré ovplyvňujú podnikateľské prostredie a kvalitu života. Zelená ekonomika podporí environmentálnu udržateľnosť, kvalitu života a prispeje k rozvoju zelených inovácií.

Tabuľka 1.1: Rozdelenie alokácie prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti SR na komponenty v piatich kľúčových oblastiach verejných politík aj s príspevkom k stanoveným cieľom zelenej a digitálnej transformácie.

Číslo	NÁZOV KOMPONENTU	POO v mil. €	Digitálny príspevok	Zelený príspevok
	Zelená ekonomika	**2 301**	**170**	**2 199**
1	Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra	232	25	232
2	Obnova budov	741	0	735
3	Udržateľná doprava	801	145	705
4	Dekarbonizácia priemyslu	368	0	368
5	Adaptácia na zmenu klímy	159	0	159
	Vzdelávanie	**892**	**235**	**114**
6	Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch	210	0	39
7	Vzdelávanie pre 21. storočie	469	229	12
8	Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl	213	7	63
	Veda, výskum, inovácie	**739**	**156**	**79**
9	Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií	633	156	79
10	Lákanie a udržanie talentov	106	0	0
	Zdravie	**1 533**	**43**	**311**
11	Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť	1 163	41	295
12	Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie	105	2	3
13	Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť	265	0	13
	Efektívna verejná správa a digitalizácia	**1 110**	**730**	**29**
14	Zlepšenie podnikateľského prostredia	11	6	0
15	Reforma justície	255	36	18
16	Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva	229	73	11
17	Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)	615	615	0
18	Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie	0	0	0
	Celkový súčet	**6 575**	**1 334**	**2 732**

1.3.7 Dokumenty regionálnej úrovne:

Program rozvoja - Prešovský samosprávny kraj na roky 2021-2027.

1. **Inteligentnejší kraj**– inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva;
1.1 Rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
1.2 Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
1.3 Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ

2. **Ekologickejší, nízkouhlíkový kraj**;
2.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti, podpora OZE a zníženie emisií skleníkových plynov
2.2 Adaptácia na zmenu klímy, prevencia rizík a odolnosti voči katastrofám

2.3 Prechod na obehové hospodárstvo, efektívne využívanie zdrojov a zlepšenie kvality ovzdušia
2.4 Zlepšenie kvality vôd a stavu ochrany prírody, biodiverzity a krajiny

3. **Prepojenejší kraj** – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT;
3.1 Rozvoj udržateľnej, inteligentnej, bezpečnej a intermodálnej siete TEN-T odolnej proti zmene klímy
3.2 Rozvoj a podpora udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility
3.3 Podpora digitálnej pripojiteľnosti

4. **Sociálnejší kraj** – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv;
4.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, najmä mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnených skupín na trhu práce, ako aj neaktívnych osôb a podpora samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva
4.2 Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite
4.3 Podpora lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k starostlivosti o deti a závislé osoby vo väzbe na rodovo vyváženú účasť na trhu práce
4.4 Zvýšenie kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich relevantnosti z hľadiska trhu práce s cieľom podporiť nadobúdanie kľúčových kompetencií, najmä digitálnych zručností
Aktivity v oblasti zvýšenia kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy budú realizované aj prostredníctvom konceptu územného rozvoja v rámci cieľa 5
4.5 Zlepšenie prístupu k inkluzívnym a ku kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania
4.6 Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti
4.7 Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných rómskych komunít (MRK)
4.8 Zabezpečenie rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti rozvíjaním infraštruktúry
4.9 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí
4.10 Riešenie materiálnej deprivácie

5. **Kraj bližšie k občanom** – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív
5.1 Regionálny rozvoj, miestny rozvoj a bezpečnosť
5.2 Komplexná podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu na základe podpory rozvoja špecifík a endogénneho potenciálu regiónov Slovenska
5.3 Regióny so špecifickými potrebami

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2023 – 2027 nie je v rozpore s Územným plánom regiónu príslušného kraja.

V súvislosti s Územným plánom je nevyhnutné dodržať nasledovné podmienky:

- Pri realizácii predložených zámerov treba dodržať zákon číslo 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov v nadväznosti na vyhlášku číslo 35/1984 Zb., ako i príslušné STN.
- V zmysle § 3 ods. 5 cestného zákona, štátnu správu vo veciach ciest II. a III. triedy vykonávajú okresné úrady - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií.
- Pri zásahu do ciest II. triedy je potrebné postupovať v zmysle zákona č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.
- V zmysle § 3 ods. 2 cestného zákona, miestnu štátnu správu vo veciach miestnych ciest a účelových ciest vykonávajú obce, ako prenesený výkon štátnej správy, pri miestnych a účelových cestách v k. ú. je to príslušná obec.

1.3.8 Nadväznosť PRO na zákony, rozhodnutia a usmernenia orgánov štátnej správy

1.3.8.1 Úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny

Pri realizácii aktivít spadajúcich do územia NATURA 2000 bude potrebné uplatňovať ustanovenia zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. (zákon o ochrane prírody a krajiny).

1.3.8.2 Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor

Podľa stanoviska vo veci **ochrany poľnohospodárskej pôdy**, v ktorom sa posudzuje dodržiavanie ustanovení § 12 zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre využitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely a §13 tohto zákona, v zmysle ktorého návrhy nepoľnohospodárskeho využitia poľnohospodárskej pôdy pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie musia byť odsúhlasené orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy, ktorým je príslušný Okresný úrad, odbor právnych prostriedkov, referát pôdohospodárstva.

Podľa stanoviska vo veci **ochrany lesných pozemkov**, v ktorom sa posudzuje dodržiavanie ustanovení § 5 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch v zmysle § 6 ods. 1 až 3 je spracovateľ dokumentácie povinný dbať na ochranu lesných pozemkov, na zabezpečenie funkcií lesov navrhnúť a odôvodniť najvhodnejšie riešenie z hľadiska ochrany lesných pozemkov a vyhodnotiť možné dôsledky alternatívnych riešení vrátane ich ekonomických dosahov.

1.3.8.3 Krajský pamiatkový úrad

Národnú kultúrnu pamiatku definujeme podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu ako hnuteľnú alebo nehnuteľnú vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku a je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Ak ide o archeologický nález, kultúrnou pamiatkou môže byť aj neodkrytá hnuteľná vec alebo neodkrytá nehnuteľná vec, zistená metódami a technikami archeologického výskumu.

V strategických dokumentoch je možné vyznačiť aj také objekty, ktoré v zmysle zákona NR SR 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu nie sú evidované ako národné kultúrne pamiatky, ale majú svoju historickú hodnotu. Tie obec môže evidovať ako pamätihodnosti obce v Evidencii pamätihodností obce podľa § 14 ods. 4 pamiatkového zákona.

Podľa pamiatkového zákona č. 49/2002 Z.z. a vyhlášky MK SR 253/2010 Z.z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon sú chránené aj archeologické nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté v pôvodných nálezových súvislostiach, nachádzajú sa v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou. V zmysle § 41 pamiatkového zákona sú určované základné podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk v miestach, kde nebude predpísaný archeologický výskum.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 stavebného zákona, v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác ohlásiť nález krajskému pamiatkovému úradu. Do obhliadky je nálezca povinný zabezpečiť nálezisko proti ďalším aktivitám.

V súlade s § 44a pamiatkového zákona záväzné stanovisko podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona po uplynutí 3 rokov odo dňa jeho vydania stráca platnosť, ak nedošlo k jeho použitiu na účel, na ktoré je určené.

Národnú kultúrnu pamiatku definujeme podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu ako hnuteľnú alebo nehnuteľnú vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku a je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Ak ide o archeologický nález, kultúrnou pamiatkou môže byť aj neodkrytá hnuteľná vec alebo neodkrytá nehnuteľná vec, zistená metódami a technikami archeologického výskumu.

V strategických dokumentoch je možné vyznačiť aj také objekty, ktoré v zmysle zákona NR SR 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu nie sú evidované ako národné kultúrne pamiatky, ale majú svoju historickú hodnotu. Tie obec môže evidovať ako pamätihodnosti obce v Evidencii pamätihodností obce podľa § 14 ods. 4 pamiatkového zákona.

Podľa pamiatkového zákona č. 49/2002 Z.z. a vyhlášky MK SR 253/2010 Z.z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon sú chránené aj archeologické nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté v pôvodných nálezových súvislostiach, nachádzajú sa v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou. V zmysle § 41 pamiatkového zákona sú určované základné podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk v miestach, kde nebude predpísaný archeologický výskum.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 stavebného zákona, v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác ohlásiť nález krajskému pamiatkovému úradu. Do obhliadky je nálezca povinný zabezpečiť nálezisko proti ďalším aktivitám.

V súlade s § 44a pamiatkového zákona záväzné stanovisko podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona po uplynutí 3 rokov odo dňa jeho vydania stráca platnosť, ak nedošlo k jeho použitiu na účel, na ktoré je určené.

A/ Prípadné evidované archeologické nálezisko / historický objekt a ich ochrana.

B/ V prípade realizácie zemných prác v katastrálnom území obce je z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk v zmysle zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní

a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov potrebné ku realizácii každej pripravovanej stavebnej činnosti ako aj rekonštrukcii historických objektov, ktorá predpokladá zemné práce na predmetnom území vyžiadať si vyjadrenie príslušného Krajského pamiatkového úradu. Krajský pamiatkový úrad bude posudzovať každý projekt jednotlivo z hľadiska prípustnosti prác a nevyhnutnosti vykonávať archeologický výskum.

V prípade národných archeologických nálezov je potrebné postupovať podľa ustanovenia § 40 ods.2,3,10 pamiatkového zákona, hlavne musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác – tieto práce zastaviť, ohlásiť nález krajskému pamiatkovému úradu. Do obhliadky je nálezca povinný zabezpečiť nálezisko proti ďalším aktivitám.

C/ Pri úpravách objektov a pri novej výstavbe uplatňovať charakteristické regionálne architektonické prvky, uvedené v bode „D“ záväzného stanoviska.

D/ V zmysle § 14 ods. 1 pamiatkového zákona je povinnosťou obce v prípade existencie zachovať, chrániť, obnoviť a využívať pamiatkový fond na území obce t.j. archeologické nálezy a náleziská a evidované pamätihodnosti obce, historický typ zástavby a utvárať pre to všetky potrebné podmienky.

E/ V zmysle §14 ods. 4 pamiatkového zákona obec môže rozhodnúť o utvorení o odbornom vedení evidencie pamätihodnosti obce. Do evidencie pamätihodnosti obce možno zaradiť okrem hnuteľných vecí a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce.

F/ Rešpektovať podmienky vyplývajúce s nadradenej Územnoplánovacej dokumentácie Veľkého územného celku kraja a to konkrétne body:

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

1.7.2. Zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva.

5.1. Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, vo všetkých okresoch príslušného kraja, predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zariadenie do kategórie pamiatkových území pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón, pamiatkových objektov a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

5.2. Utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní pamiatkového fondu, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona č.42/2002 Z.z o ochrane pamiatkového fondu. Obdobne utvárať podmienky pre ochranu pamätihodnosti miest a obcí a spolupracovať s orgánmi samosprávy miest a obcí v rámci kraja.

5.3. Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám v súlade s ustanoveniami zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

5.14. (5.5; 5.12) Rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia, charakterizuje jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, v súlade so súčasnou krajinnou štruktúrou v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru v krajine.

Podmienky ochrany územia a prírodnej pamiatky sú rešpektované pre akúkoľvek činnosť v území a sú definované v príslušných právnych predpisoch.

Pri realizácii činností v priestorovej súvislosti s týmito územiami alebo inými chránenými územiami v okolí alebo s možným vplyvom na predmet ich ochrany bude potrebné dôsledné individuálne posúdenie vplyvov na životné prostredie a pri realizácii aktivít dodržanie príslušných mineralizačných opatrení.

Podrobná dokumentácia k zhodnoteniu vplyvu na životné prostredie obec zosumarizuje k realizácii konkrétnych priorít, opatrení a aktivít. Za takých predpokladov sa negatívne vplyvy na chránené územia neočakávajú. Bude potrebné uplatňovať ustanovenia zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. (zákon o ochrane prírody a krajiny).

1.3.8.4 Odbor starostlivosti o životné prostredie

- Pred schválením dokumentu PHRSR požiadať orgán ochrany prírody a krajiny o stanovisko vydané podľa § 9 ods. 1 ods. o) zákona o ochrane prírody a krajiny.
- Výstupy ekonomických a iných činností stanovené v PHRSR, ak budú vypracovávané v rámci jednotlivých projektov, budú musieť byť v súlade s cieľmi a opatreniami stanovenými v Programe odpadového hospodárstva príslušného kraja, platnom v čase vypracovávania jednotlivých projektov.

Povinnosti zo strany samosprávy

Opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia vyplývajúce z príslušného regionálneho Integrovaného programu na zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia (ak relevantné):

V jednotlivých oblastiach sa javia ako vhodné nasledujúce opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia:

V oblasti verejnoprospešných prác:

- realizovať výsadbu vzrastlej zelene v urbanizovanom prostredí
- parky zavlažovať a čistiť, trávniky kosiť pred zakvitnutím, skosenú trávu zhrabovať a likvidovať
- obmedzenie budovania spevnených plôch, zvyšovanie zatrávnených plôch
- rozširovanie a zahusťovanie líniovej zelene
- zintenzívnenie čistenia a polievania komunikácií
- včasné a dôsledné odstránenie zimného posypu ciest
- rozširovať pešie zóny
- rozširovať oddychovo-športové areály
- informačná kampaň o správnom využívaní tuhých palív, o možnostiach využívania zložiek komunálneho odpadu energetickým spôsobom

Oblasť regulácie domácnosti:

- podpora centrálneho vykurovania
- predchádzanie odpájania účastníkov od centrálneho vykurovania
- predchádzanie zavádzania lokálneho vykurovania pevnými palivami
- podpora výraznejšieho využívania obnoviteľných zdrojov energie a racionálneho využívania neobnoviteľných zdrojov energie
- zatepľovanie, rekonštrukcia a modernizácia objektov

Niektoré z týchto opatrení sa podarilo konkrétnejšie zahrnúť pre riešenú oblasť kvality ovzdušia a sú uvedené v príslušnej kapitole.

Zlepšenie čistoty ovzdušia možno zabezpečiť aj týmito opatreniami:

a) vhodná úprava zdrojov znečistenia:

- Likvidácia nevhodných starších prevádzok. Najväčšími znečisťovateľmi ovzdušia sú často staré neekonomické prevádzkarne, ktoré možno len veľmi ťažko upraviť tak, aby sa ich negatívny vplyv na krajinu zlepšil, a preto sa musia nahradiť výstavbou nových závodov, hygienicky dobre zabezpečených.
- Spaľovanie vhodnejších palív. V dôsledku nedostatku vhodných palív menej sírnatých, menej popolnatých a pod.) využívať kvalitnejšie palivá tam, kde je „nutnejšie“ čistejšie ovzdušie (sídliská) a tiež tam, kde nemožno použiť iné opatrenia (domáce kúreniská).
- Zavádzanie nových technologických postupov do výroby. Novopostavené závody by zásadne mali byť vybavené najnovšou technológiou, ktorá zaistí maximálnu možnú ochranu ovzdušia.
- Zabránenie povrchovej prašnosti. To znamená pravidelné čistenie ulíc na sídliskách, zamedzenie účinkov veternej erózie a rekultivácia výsypiek prašných materiálov zvýšenie rozptylu exhalácií.

Týmto opatrením sa neznížil celkový úlet škodlivín do ovzdušia, ale sa rozptýli do veľkého priestoru, takže nie sú prekračované koncentrácie, ktoré povoľujú príslušné normy.

Toto množstvo možno docieliť nasledovnými opatreniami:

a) Vhodné umiestnenie závodov. Prevádzky, ktoré produkujú škodliviny, musia byť umiestnené do dobre vetrateľnej krajiny (rovinaté územie, veterné plochy). Vo zvlnenom teréne by výšky komínov mali presahovať výšky pahorkov.

b) Vyvedenie škodlivých látok do väčších výšok atmosféry.

Tento účinok možno dosiahnuť:

- výstavbou vyšších komínov
- prudším výstupom dymovej vlny z kmínov – tomuto napomáha väčšia vstupná rýchlosť dymu, jeho vyššia teplota, tepelná a objemová výdatnosť splodín a pod.

c) Výsadba zelene v širokom okolí zdrojov exhalátov. Je potrebné vysadzovať len odolné druhy, ktoré umožnia väčší rozptyl (miešanie vzduchových más) a tiež čiastočnú likvidáciu škodlivín.

Informácie o ochrannom pásme vodného toku (ak relevantné**):**

a) Správca vodného toku, ktorým je Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. Odštepný závod príslušného kraja, (ďalej len „správca vodného toku“), je oprávnený v zmysle ustanovení § 49 a § 50 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“) vstupovať na pobrežné pozemky, ktoré slúžia ako manipulačné pásmo pri vykonávaní správy a údržby koryta toku, resp. ako priestorová rezerva pre realizáciu prípadných protipovodňových opatrení.

b) Vlastník pobrežného pozemku je pritom povinný umožniť správcovi vodného toku výkon jeho oprávnenia a strpieť vykonanie príslušných prác. Šírka pásma charakterizujúceho pobrežný pozemok je zákonom stanovená do vzdialenosti 10,0 m pri vodohospodársky významnom vodnom toku a drobnom vodnom toku do 5,0 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10,0 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

c) Do vymedzeného pobrežného pozemku nie je možné umiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru, súvislú vzrastlú zeleň, ani ho inak poľnohospodársky obhospodarovať. Situovanie nových stavebných objektov musí byť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane pred povodňami“).

d) Upozornenie, že správca toku nemá na vodných tokoch pretekajúcich katastrálnym územím obce (ak relevantné) vysledované inundačné územie, pričom vplyvom povodňových prietokov v týchto vodných tokoch môže dochádzať k zaplavovaniu k nim priľahlého územia a tým aj objektov situovaných v dotknutých lokalitách. Vzhľadom na možné povodňové riziko vodných tokov nebude zodpovedať za prípadné škody vzniknuté na objektoch z titulu vybreženia vôd počas povodňových prietokov, resp. zaliatím objektov vnútornými vodami.

e) Vzhľadom na možné riziká je potrebné zabezpečiť ochranu inundačných území vodných tokov s retenčným potenciálom, zamedziť v nich v budúcnosti výstavbu a iné nevhodné činnosti v zmysle požiadaviek zákona o ochrane pred povodňami.

V ochrannom pásme vodného toku, kde nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí a ťažba zeminy, pri ktorej sa ochranné pásmo rozširuje na 20 m od brehovej čiary. Minimálna šírka ochranného pásma je stanovená na 4,0 m (6,0 m) od brehovej čiary pre vodné toky, ktoré majú šírku medzi brehovými čiarami do 10,0 m (10,0 - 50,0 m).

a) Pri realizácii konkrétnych zámerov rešpektovať Záväznú časť Územného plánu VÚC príslušného kraja, v platnom znení. Zároveň pri plánovaní realizácie zámerov, projektov a aktivít dôsledné vyhodnotenie aj obmedzenie nových záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy a chránenej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území obce. Tieto sú možné len v nevyhnutých prípadoch a v odôvodnenom rozsahu.

b) Pri zabezpečovaní plnenia programu rozvoja obce v prípade predpokladu napájania miestnych a účelových komunikácií na cestu III. triedy a plánované činnosti v jej ochrannom pásme je potrebné dodržať podmienky, ktoré stanoví správca ciest II. a III. triedy príslušného kraja, na základe písomného vyžiadania.

V prípade zásahu do ciest II. a III. triedy je nutné v plnej miere dodržať nasledovné podmienky:

a) dodržať šírkové usporiadanie parametrov ciest v zmysle platných noriem,

b) podľa § 15 ods. 3 písm. d) vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách dodržať cestné ochranné pásmo, t. j. 20 metrov od osi vozovky ciest III. triedy mimo zastavaného územia.

Údaje týkajúce sa výskytu prvkov územného systému ekologickej stability v predmetnom území:

Je možné čerpať ich z dokumentu RUSES príslušného okresu (2019) alebo požiadať o údaje príslušnú odbornú organizáciu ochrany prírody ŠOP SR SCHKO, ktorá je podľa § 65a ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“) odbornou organizáciou, a ktorá podľa § 65a ods. 2 písm. h) zákona o ochrane prírody a krajiny vyhotovuje, obstaráva a vedie vybranú dokumentáciu ochrany prírody a krajiny a iné odborné podklady s ňou súvisiace, poskytuje informácie z nej a realizuje vybrané opatrenia z nej vyplývajúce.

1.4 Základné pojmy

Akčný plán – predstavuje súbor logicky a hierarchicky prepojených súčastí programu podporujúcich realizáciu strategického cieľa, pričom súčasťou akčného plánu sú špecifické ciele, opatrenia a úlohy.

Centrálny koordinačný orgán (CKO) - Dňa 13. marca 2013 bol prijatý zákon č. 60/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Uvedeným zákonom došlo k presunu kompetencie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej len „MDVRR SR“) v oblasti koordinácie využívania finančných prostriedkov z fondov EÚ na ÚV SR s účinnosťou od 1. apríla 2013. Od tohto dátumu ÚV SR vykonáva funkciu CKO a zodpovedá za prípravu PD SR na obdobie 2021 - 2027.

Cieľ Európska územná spolupráca – jeden z dvoch cieľov kohéznej politiky EÚ financovaný z ERDF. V rámci cieľa Európska územná spolupráca sa z ERDF podporuje: cezhraničná spolupráca (podporované regióny na úrovni NUTS 3); nadnárodná spolupráca (regióny na úrovni NUTS 2); medziregionálna spolupráca (celé územie Európskej únie).

Cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti – jeden z dvoch cieľov kohéznej politiky EÚ financovaný z KF, ERDF a ESF. Prostriedky pre cieľ „Investovanie do rastu a zamestnanosti“ sa rozdelia medzi tieto 3 kategórie regiónov úrovne NUTS 2:menej rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je menej ako 75 % priemerného HDP v EÚ-27; prechodné regióny, ktorých HDP na obyvateľa je medzi 75 % a 90 % priemerného HDP v EÚ-27; viac rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je viac ako 90 % priemerného HDP v EÚ-27.

Činnosť (aktivita) – v rámci programov a projektov je chápaný ako vecne, časovo, finančne, organizačne alebo inak vymedzený samostatný prvok, zahrňujúci skupinu krokov alebo podrobnejších úloh vykonávaných v procese programu/projektu so svojimi hmotnými alebo nehmotným vstupmi a výstupmi (výsledkami).

Disparity – sú hlavné prekážky, bariéry, ktoré je nutné prekonať, aby bol dosiahnutý cieľ stratégie. Sú výsledkom syntézy identifikovaných slabých stránok a ohrození, uvedených v SWOT analýze.

Efektívnosť – pomer medzi finančným vstupom a dosiahnutým výstupom, výsledkom, a/alebo dopadom.

Európska únia – je politické a ekonomické zoskupenie demokratických štátov, ktoré sa dobrovoľne spojili do tohto zoskupenia na dosiahnutie spoločných cieľov a jednoty v Európe pomocou jednotnej zahraničnej a vnútornej politiky. Európska únia však nie je dnes konečnou formou integrácie a bude sa ďalej rozširovať, tak ako sa budú vytvárať podmienky pre toto rozširovanie v samotnej EÚ, ako aj v štátoch, ktoré budú do EÚ vstupovať.

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ, ktorý prispieva k financovaniu pomoci na posilnenie ekonomickej a sociálnej súdržnosti odstraňovaním regionálnych rozdielov cestou podpory rozvoja a štrukturálneho prispôsobenia sa regionálnych ekonomík. Zahŕňa aj adaptáciu upadajúcich priemyselných regiónov a zaostávajúcich regiónov a podporu cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce (článok 2 nariadenia o ERDF).

Európsky sociálny fond (ESF)– ide o finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ prispievajúci k napĺňaniu priorít EÚ ako posilňovanie ekonomickej a sociálnej súdržnosti zlepšovaním podmienok pre zamestnanosť a tvorbu pracovných príležitostí, podporou vyššej úrovne zamestnanosti a väčšieho počtu a lepších pracovných miest. A to cestou podpory politík členských krajín s cieľom dosiahnuť plnú zamestnanosť, kvalitu a produktivitu práce, propagovať sociálne začleňovanie (inklúziu), vrátane prístupu znevýhodnených ľudí k práci, a znižovať národné, regionálne a miestne rozdiely (článok 2 nariadenia o ERDF).

Faktory rozvoja – predstavujú hlavné impulzy, ktorých využitie vedie k zmierňovaniu identifikovaných disparít. Faktory rozvoja môžu predstavovať existujúce, alebo budúce impulzy.

Inovačné póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia (krajské mestá, mestá sídiel okresných a obvodných úradov) a časťou území ťažísk osídlenia prvej a druhej úrovne (súčasťou týchto ťažísk sú okrem vyššie spomínaných centier osídlenia aj niektoré centrá, ktoré sú označované ako kohézne póly rastu) v súlade s Koncepciou územného rozvoja SR.

Kohézne póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia kohézneho významu v príslušnom území. Plnia niektoré funkcie vyššieho významu aj pre priľahlé obce. Sú v nich sústredené rozhodujúce zariadenia lokálneho významu. Sú to predovšetkým centrá, ktoré plnia už v súčasnosti niektoré funkcie vyššieho významu aj pre priľahlé obce, a ktoré spĺňajú dobré lokalizačné faktory s dostupnosťou priľahlých obcí.

Kohézny fond – finančný nástroj kohéznej politiky EÚ na účely posilnenia hospodárskej a sociálnej súdržnosti Spoločenstva v záujme podpory trvalo udržateľného rozvoja (čl. 1 nariadenia o KF). Oprávnené na financovanie z KF sú tie členské štáty, ktorých HND na obyvateľa v PPS vypočítaný na základe údajov Spoločenstva za posledné tri dostupné roky je nižší ako 90% priemeru Spoločenstva (čl. 5 všeobecného nariadenia).

Kritická oblasť – je to problémová oblasť, ktorá najviac obmedzuje budúci rozvoj a preto potrebuje zásah verejnej správy – alokáciu verejných financií. Kritická oblasť predstavuje ďalšiu etapu programovania, v ktorej sa vytvárajú logické štruktúry (SWOT) z voľne združených faktov v popisnej analýze.

Marginalizované rómske komunity – koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie.

Národná stratégia regionálneho rozvoja – Národná stratégia bola vypracovaná v súlade s inými strategickými a koncepčnými dokumentmi, napr. v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Národný strategický referenčný rámec SR 2021 - 2027 (vrátane operačných programov), v oblasti územného rozvoja je koordinovaná súbežne s aktualizáciou KURS 2021. Národná stratégia tiež vychádza z Lisabonskej stratégie EÚ a jej rozpracovania pre Slovensko v rámci dokumentov, ako je Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2030, Národný program reforiem SR a Modernizačný program Slovensko 21.

NATURA 2000 – je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a jej hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a

prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Opatrenie – prostriedok, ktorým po určitú dobu zabezpečujeme príslušnú prioritu. Ako súbor podmienok pre riešenie projektov a finančných podpôr k jednému cieľu. V programoch predstavuje konkretizáciu cieľov priority (napr. definíciu činností, ktoré program podporuje, kritéria pre výber projektov a ich sledovanie, kritéria pre žiadateľov podpory, pravidlá financovania). Ide vlastne o pomenovanie zásahu verejnej správy za účelom dosiahnutia špecifických cieľov. Opatrenie obsahuje nástroje, ktoré môžu mať charakter programu, projektu, založenia inštitúcie, regulácie prostredníctvom normy, finančného mechanizmu (grantová alebo pôžičková schéma). Opatrenie okrem toho predstavuje súbor činností smerujúcich k efektívnej alokácii verejných zdrojov a vymedzuje priestor pre spoluprácu všetkých partnerov s dlhodobým záujmom v území.

Operačný program – dokument predložený členským štátom a prijatý Komisiou, ktorý určuje stratégiu rozvoja pomocou jednotného súboru priorít, na dosiahnutie ktorých sa bude žiadať pomoc z niektorého fondu alebo v prípade cieľa konvergencia z Kohézneho fondu a ERDF (článok 2 všeobecného nariadenia).

Pamäťové a fondové inštitúcie – inštitúcie zaoberajúce sa uchovávaním, ochranou a sprístupňovaním spoločenského poznania, poznatkov o kultúrnom dedičstve, umení a kultúre, jedinečných informácií a predmetov odbornej a laickej verejnosti. Medzi pamäťové a fondové inštitúcie patria archívy, knižnice, múzeá, galérie, pracoviská pre ochranu pamiatkového fondu, špecializované ústavy, špecializované odborné pracoviská v oblasti kultúry, vysoké školy, Slovenská akadémia vied, organizácie pre správu a ochranu autorských práv a organizácie na ochranu duševného a priemyselného vlastníctva.

Partnerská dohoda – v zmysle legislatívy (nariadení) Európskej únie každý členský štát predkladá pred začiatkom programového obdobia Európskej komisii vlastný rámcový programový dokument, Národnú stratégiu regionálneho rozvoja. Tento dokument predstavuje primárny nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámce pre intervencie fondov na európskej úrovni. Zabezpečuje, že pomoc z fondov bude využitá v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva. Taktiež určí prepojenie medzi prioritami Spoločenstva na jednej strane a Národným programom reforiem na druhej strane. Návrh všeobecného nariadenia Rady, čl. 25, ods. 3 dáva členskému štátu na výber, či začleniť cieľ Európska územná spolupráca do NSRR. NSRR musí povinne obsahovať iba cieľ konvergencia a cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Póly rastu – sú charakteristické prítomnosťou expandujúcich odvetví umiestnených v urbanizovanej oblasti, vyvolávajúce zmeny v ekonomických aktivitách lokalizovaných v zóne svojho vplyvu, ktoré sa prejavujú vo vyššej ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti daného územia v porovnaní s ostatnými územiami v regióne. Najvýznamnejšie (najväčšie) póly rastu determinujú vývoj výkonnosti a konkurencieschopnosti okrem úrovne regiónu aj na úrovni celého národného hospodárstva.

Princípy regionálnej politiky – základných princípov je päť a sú definované nasledovne:

Partnerstvo – všetci partneri (vláda, regionálne aj miestne subjekty, podniky, zástupcovia univerzít, nevládne organizácie atď.) sa majú aktívne podieľať na plánovaní a realizácií investícií ako aj na všetkých ostatných projektoch.

Subsidiarita – rozhodovanie bude prebiehať na najnižšej praktickej úrovni. Národné rozvojové dokumenty sú schvaľované Komisiou v Bruseli, ale koncipované a spravované sú národnými a regionálnymi orgánmi členskej krajiny.

Programovanie – všetky projekty musia zapadať do ucelenej niekoľkoročnej stratégie. EÚ kladie dôraz na komplexné posúdenie a riešenie problémových regiónov. A z toho dôvodu sú pre jednotlivé regióny spracovávané operačné programy, ktoré vyhodnocujú silné a slabé stránky regiónov a navrhujú spôsob riešenia problematických oblastí.

Doplnkovosť **–** peniaze fondov sú pridávané ku štátnemu rozpočtu, ale nenahradzujú ho. Štátne výdaje musia zostať na rovnakej úrovní ako predtým. Očakáva sa štátny príspevok na každý projekt. Na projekty, ktoré patria do kategórie Cieľa Konvergencia bude Európska únia prispievať maximálne 75% z ich ceny.

Koncentrácia – fondy sa budú sústreďovať do najproblémovejších regiónov a na realizáciu najdôležitejších opatrení. Cieľom rozhodne nie je realizácia malých projektov, ktoré nemôžu zaistiť požadovaný rozvojový efekt.

Priorita – všeobecne predstavuje prednosť pred niečím, prednostný význam alebo právo, dôležitosť a prvenstvo v poradí. Ide teda o výber a stanovenie dôležitosti v rámci každej úrovne programu. Kritériom pre výber sú realizovateľnosť, ekonomická efektivita, ale ak politická priechodnosť. Pre tvorbu programov je pojem možné využiť pre stanovenie poradia (ohodnotenie) dôležitosti riešenia jednotlivých problémov zo zoznamu problémov. Poradie potom určuje, ktoré preferované problémy máme riešiť v projektoch.

Prioritná os – jedna z priorít stratégie v operačnom programe, ktorá sa skladá zo skupiny navzájom súvisiacich operácií s konkrétnymi, merateľnými cieľmi. Prioritná os operačného programu sa rovná jednej konkrétnej strategickej/špecifickej priorite Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR na roky 2021 - 2027.

Regionálne členenie – Európska únia bola systematicky rozdelená na štatistické oblastné jednotky NUTS. Existuje celkom päť úrovní NUTS. V prípade Slovenskej republiky je toto delenie nasledovné:

NUTS I – Slovenská republika, NUTS II – Región, západné Slovensko, stredné Slovensko, východné Slovensko, NUTS III – kraje, NUTS IV – okresy, NUTS V – sídla.

Riadiaci orgán – jeden alebo viac vnútroštátnych, regionálnych alebo miestnych orgánov či subjektov menovaných členskými štátmi pre účely riadenia podpory zo štrukturálnych fondov. Stanovuje sa riadiaci orgán pre každý operačný program a iniciatívy ES.

Sprostredkovateľský orgán – každý orgán alebo verejnoprávny orgán alebo súkromný subjekt, ktorý koná pod vedením riadiaceho (sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom) alebo certifikačného orgánu (sprostredkovateľský orgán pod certifikačným orgánom) alebo ktorý vykonáva povinnosti v mene takéhoto orgánu vo vzťahu k príjemcom vykonávajúcim operácie.

Strategický cieľ – predstavuje víziu, pohľad do budúcnosti, ktorý chceme dosiahnuť v danom území v najbližších 5 až 7 rokoch. Predstava života obyvateľov obce a životných podmienok v časovom horizonte, na koniec ktorého sme schopní reálne dospieť. Vízia je ekvivalentom pojmu strategický, globálny cieľ, hlavný strategický cieľ. Ide vlastne o modelovaný stav obce, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Predstavuje výsledok pôsobenia opatrení a úloh pri naplnení základných východísk.

Špecifický cieľ – je odvodený zo strategického cieľa s nadväznosťou na prioritu. Predstavuje popísanie stavu, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Ide o vyjadrenie určitého zámeru ako riešiť časť zo súboru problémov, ktoré rieši strategický cieľ. Špecifický cieľ má byť merateľný. Má mieru, ktorej hodnoty vyjadrujeme pomocou merateľných jednotiek (počet osôb, bytov, obyvateľov, pracovné miesta, km, m^2, ks a pod). Ciele, ktoré chceme dosiahnuť v danom čase a danom priestore obce alebo regiónu sú stanovené hodnotami týchto mier.

Štrukturálne fondy EÚ – sú nástroje regionálnej politiky, prostredníctvom ktorých plynú finančné prostriedky, vyčlenené v rámci regionálnej politiky, do členských štátov. Napomáhajú riešiť dlhodobé problémy. Používajú sa v úzkej spolupráci členských štátov a regionálnych orgánov k podpore hospodárskeho vývoja tak, aby zmenšili rozdiely medzi regiónmi a sociálnymi skupinami. Štrukturálne fondy sú štyri (Európsky fond regionálneho rozvoja – ERDF, Európsky sociálny fond – ESF, Európsky poľnohospodársky podporný a záručný fond – EAGGF, Finančný nástroj pre riadenie rybolovu – FIFG), ku ktorým sa samostatne priraďuje Kohézny fond.

Trvalo udržateľný rozvoj – taký rozvoj, ktorý umožňuje uspokojovanie potrieb súčasných generácií bez toho, aby boli ohrozené nároky budúcich generácií na uspokojovanie ich potrieb. Trvalo udržateľný rozvoj zahŕňa zložky: ekonomickú, sociálnu a environmentálnu. Je podmienkou rozvoja, ktorý obmedzuje výnosy požiadavkou trvalého zachovania rozsahu služieb a kvality zdrojov v danom území. Pre neobnoviteľné zdroje berie v úvahu neustálu potrebu nahradzovania zdrojov. Pre obnoviteľné zdroje je to miera využívania do limitu regeneračných schopností.

Úloha – predstavuje hierarchicky najnižšie postavenú zložku programu, pričom má nasledujúcu charakteristiku: špecifická činnosť vykonávaná v rámci opatrenia, najkonkrétnejšie pomenovanie riešenia problému, obsahuje zodpovednosť, termíny a financovanie.

ANALYTICKÁ ČASŤ

2 AUDIT HOSPODÁRSKYCH, SOCIÁLNYCH A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÝCH ZDROJOV

2.1 Charakteristika obce

2.1.1 Geografická charakteristika

Horná Súča vznikla v kotline pohoria Bielych Karpát vo vzdialenosti 13 km severozápadne od Trenčína. Stred obce leží v nadmorskej výške 315 m na 17° 57´ východnej zemepisnej dĺžky a 48° 59´ severnej zemepisnej šírky. Hranica katastra meria 35 km, z toho 14 km tvorí štátna hranica s Českou republikou a celý chotár obce leží na území Chránenej krajinnej oblasti Biele Karpaty. Jej geografická poloha poskytuje pohodlné cestovanie do krajského mesta aj do Českej republiky.

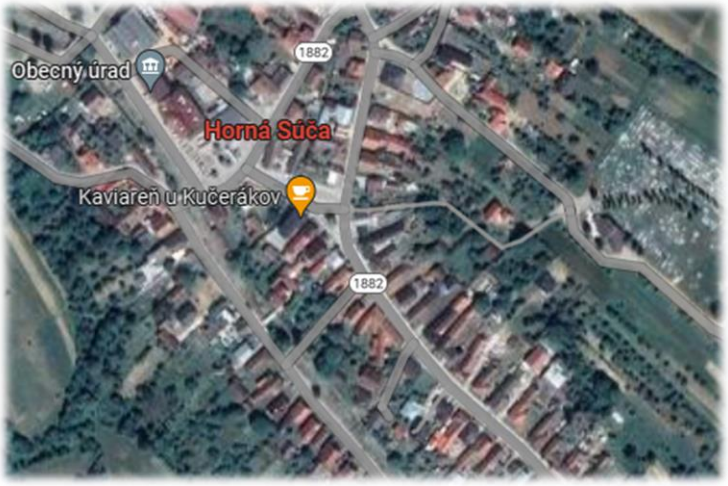
Základná charakteristika územia obce Horná Súča:

Obr. č. 1 – Lokalizácia obce v rámci okresu Trenčín

Obr. č. 2 – Detail lokalizácie okolia obce Horná Súča

Obr. č. 3 – Detail lokalizácie centra obce Horná Súča

2.1.2 Klimatické a prírodné podmienky

Koeficient ekologickej stability.

Hodnota KES riešeného územia príslušného okresu určuje výšku ekologickej stability (v prípade príslušného okresu je to 2,13 – krajina so strednou ekologickou stabilitou). V riešenom území je najnižšia hodnota ekologickej stability v sídlach a najvyššia v oblastiach s lesmi. Je však potrebné poznamenať, že táto hodnota ma zníženú výpovednú schopnosť, lebo obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinnej štruktúry v celom priestore územia okresu. Hodnoty ekologickej stability nezahŕňajú kvalitatívny rozmer (znečistenie prírodného prostredia, horizontálne interakčné väzby krajinnej štruktúry ap.).

Biocentrá

Biocentrá ÚSES majú spĺňať ekologické nároky celého súboru rastlín a živočíchov typických pre celý ekosystém, príp. taxónov zvlášť ohrozených alebo chránených. Pri výbere biocentier boli uplatnené nasledovné kritéria:

• reprezentatívnosť - biocentrá reprezentujú celé spektrum biotopov, charakteristických pre každú biogeografickú jednotku,

• unikátnosť krajinných prvkov,

• kvalita biotopov - ochrana prírodných prvkov s vysokým zastúpením prirodzených ekosystémov,

• stupeň biodiverzity (ochrana oblastí vyznačujúcich sa veľkou genetickou, druhovou a ekosystémovou rozmanitosťou),

• výskyt endemických alebo kriticky ohrozených druhov (ochrana endemických, ohrozených, vzácnych a ustupujúcich druhov),

• význam pre migráciu príp. rozptyl druhov,

• plošné a priestorové parametre,

• stupeň ohrozenia prípadne degradácie biotopu,

• pôsobenie bariér voči prvkom ÚSES.

Biocentrá vymedzujeme z ekologicky významných segmentov krajiny definovaných v syntetickej časti dokumentu.

Okrem výmery a vnútornej kvality biotopov rozhoduje o osude voľne žijúcich organizmov taktiež miera izolovanosti od najbližšieho podobného biotopu a kvalita okolia z hľadiska daného organizmu. Pre plánovanie ÚSES dôležité tieto zásady (Ružičková, Šíbl, 2000):

• biocentrá je potrebné udržiavať / zakladať v takej podobe, aby rýchlosť vymierania voľne žijúcich organizmov bola, pokiaľ je to možné, znížená na nulu. Táto minimálna veľkosť je pre rôzne biotopy značne rozdielna. Úlohou biocentier je zabezpečiť dostatočne početné populácie tak, aby aspoň v ťažiskových priestoroch vznikali populačné "prebytky" a podporila sa tak opätovná kolonizácia opustených území,

• jednotlivé biocentrá musia byť navzájom rozmiestnené tak, aby výmena génov (t.j. aspoň príležitostná výmena jedincov druhov typických pre biotop) mohla prebiehať bez veľkých problémov,

• tam, kde také spojenie nie je možné za súčasného stavu dosiahnuť, je potrebné izolačné pôsobenie bariér aspoň tlmiť vymedzením maloplošných prvkov (miestnych biocentier) alebo líniových prvkov (biokoridorov),

• škodlivé vplyvy na systém z vonku je potrebné čo najviac redukovať buď reguláciou ľudských činností (kontrolou sprevádzanou sankciami a vyhlasovaním ochranných pásiem), alebo celoplošnou optimalizáciou využívania územia.

Biocentrá vymedzujeme aj v rámci hydrických biokoridorov v najhodnotnejších úsekoch toku a brehových porastov v alúviách riek a potokov.

Biokoridory

Biokoridory sú dynamickými prvkami v krajine, ktoré zo siete biocentier vytvárajú vzájomne sa ovplyvňujúci systém, je preto dôležité zamerať sa na poznanie dynamiky rozmanitých vzťahov v regióne.

Za základné kritéria pre návrh biokoridorov možno považovať:

• veľkosť spájaných jadrových oblastí,

• vzdialenosť medzi ekvivalentnými typmi biotopov,

• charakter biokoridoru, šírka, prítomnosť bariér,

• tlak na biokoridor (napr. urbanizácia, poľnohospodárstvo),

• stupeň degradácie biokoridoru.

Pri návrhu biokoridorov možno zohľadniť aj nasledovné špeciálne požiadavky (SMITH, HELLMUND eds., 1993):

SPRACOVANIE DOKUMENTOV REGIONÁLNYCH ÚZEMNÝCH SYSTÉMOV EKOLOGICKEJ STABILITY PRE POTREBY VYTVÁRANIA ZÁKLADNEJ

BÁZY PRE REGULÁCIU NÁVRHU BUDOVANIA ZELENEJ INFRAŠTRUKTÚRY

REGIONÁLNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY PRÍSLUŠNÉHO OKRESU

• Prepojenie izolovaných plôch, ktoré boli spojené pred osídlením krajiny koridormi s podobnými typmi biotopov. Takýmito plochami môžu byť aj chránené územia rôzneho typu, ktorým hrozí izolácia.

• Identifikovanie existujúcich migračných trás či koridorov pohybu (napr. brehové porasty ako tradičné koridory pre voľne žijúce organizmy).

• Zvýraznenie prepojenia biotopov (napr. starých lesných porastov), kde žijú druhy citlivé na rozdrobovanie vzhľadom na obmedzené možnosti disperzie, alebo iné faktory. Na druhej strane minimalizovať spojenie umele narušených stanovíšť (napr. zaburinené cesty). Tak isto nie je vhodné spájať plochy s veľkým podielom zaburinených okrajových stanovíšť s veľkými plochami prirodzených spoločenstiev.

• Smerovanie širokých koridorov pozdĺž výškových a dĺžkových gradientov tak, aby umožňovali diaľkové migrácie cieľových druhov organizmov.

• Vyhnutie sa dlhým koridorom s nedostatkom vhodných miestnych biocentier pokiaľ koridor nie je dostatočne široký.

• Zahrnutie celej škály biotopov (napr. v topografickom gradiente od rieky k vrcholu pohoria). Ak to nie je možné, zahrnúť všetky typy biotopov do celej ekologickej siete.

• Vyhnutie sa cestám, alebo iným potenciálnym bariéram pre pohyb živočíchov. Ak je to možné, vložiť významné územia bez komunikácií do ekologickej siete.

• Vytvorenie vhodnej SKŠ tak, aby mohla fungovať ako koridor, pomocou prirodzenej NDV, čo umožní zriedkavé disperzie druhov, ktoré nevyužívajú lineárne štruktúry.

• Projektovanie viacnásobnej siete koridorov tak, aby bola zabezpečená rezerva a viacnásobný pohyb. Takáto sieť bude zvlášť dôležitá v krajine s vysokým stupňom disturbancie spôsobenej napr. vetrom či ohňom.

Obmedzenia týkajúce sa biotopov (§ 6) vyplývajúce z ustanovení zákona o ochrane prírody a krajiny

§6 Ochrana prírodných biotopov a mokradí

(1) Ochrana prírodných biotopov je súbor opatrení potrebných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopov európskeho významu a biotopov národného významu.

(2) Ak orgán ochrany prírody v konaní podľa druhej a tretej časti tohto zákona alebo ako dotknutý orgán podľa § 9 ods. 1 upozorní osobu, že činnosťou, ktorú plánuje vykonať, a ku ktorej nebol vydaný súhlas alebo záväzné stanovisko podľa tohto zákona, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody. Upozornenie obsahuje aj identifikáciu biotopu, popis jeho stavu a vymedzenie jeho hranice.

(3) Orgán ochrany prírody v rozhodnutí, ktorým sa vydáva súhlas na vykonanie činnosti podľa odseku 2, uloží vykonanie primeraných opatrení na kompenzovanie negatívnych účinkov

činnosti na biotop európskeho významu alebo biotop národného významu, ak je to potrebné pre zabezpečenie ochrany biotopu európskeho významu a biotopu národného významu.

(4) Zoznam biotopov európskeho významu vrátane prioritných biotopov a biotopov národného významu a podrobnosti o podmienkach vydávania súhlasu a opatreniach podľa odseku 3 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(5) Na zmenu stavu mokrade, najmä jej úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažbu trstia, rašeliny, bahna alebo iného materiálu, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody; to neplatí, ak ide o činnosť vykonávanú správcom vodného toku v súlade s osobitným predpisom18a) mimo chránených území alebo v súlade s dohodnutými zásadami starostlivosti o vodný tok podľa odseku 6.

(6) Organizácia ochrany prírody vopred prerokuje a písomne dohodne so správcom vodného toku zásady starostlivosti o vodný tok v chránených územiach a spôsob jej výkonu vrátane možnosti použitia mechanizmov a podmienok ich vstupu do chránených území, a to spravidla na obdobie jedného roka. O dohodnutých zásadách starostlivosti o vodný tok organizácia ochrany prírody bezodkladne informuje miestne príslušný okresný úrad.

Informácie o dôsledkoch zmeny klímy v obci

Prejavy zmeny klímy a jej dôsledky v sídelnom prostredí

- Zvýšená priemerná teplota vzduchu, zvýšený počet tropických dní a častejší výskyt vĺn horúčav
- Premenlivosť zrážkových úhrnov, absencia zrážok a výskyt obdobia sucha
- Premenlivosť zrážkových úhrnov, extrémne úhrny zrážok – snehové, dažďové a prívalové povodne, bahnotoky
- Extrémne poveternostné situácie búrky, víchrice, tornáda

Dôsledky zmeny klímy v sídelnom prostredí

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy (2018)

Zastavané územia

Nepriaznivá mikroklíma v dôsledku zosilnenia tepelného ostrova mesta a prehrievania spevnených povrchov, zhoršenia tepelnoizolačných vlastností budov a zníženia kvality života obyvateľov bez adekvátneho bývania.

Poškodenie povrchov a zariadení na verejných priestranstvách, zosuvy pôdy, problémy s odtokom v dôsledku nedostatočne dimenzovanej resp. zastaranej kanalizačnej siete, zatopenie budov, poškodenie základov budov, v krajných prípadoch zrútenie budov v dôsledku zosuvov spôsobených prívalovými zrážkami.

Narušenie konštrukcie budov, poškodenie povrchov a zariadení na verejných priestranstvách, poškodenie fasád a omietok budov, poškodenie zariadení budov (solárne panely, fotovoltické články a pod.).

Zeleň

V procese realizácie PHSR brať do úvahy:

Zmeny v druhovej štruktúre (zvýšený potenciál využitia xerotermných druhov drevín v štruktúrach zelene sídiel), šírenie inváznych a nepôvodných druhov.

Usychanie vegetácie, chradnutie drevín, ohrozenie škodcami, častejšie možné požiare.

Pôdna erózia, ochudobnenie pôdneho substrátu o živiny, podmáčanie a oslabenie koreňového systému drevín, poškodenie sadovnícky upravených plôch.

Poškodzovanie drevín zlomami a vývratmi.

Vodné zdroje (pitná, úžitková, technologická voda, vodné toky, nádrže a pod.)

V procese realizácie PHSR brať do úvahy:

Zvýšené nároky na spotrebu pitnej vody a úžitkovej vody na zavlažovanie.

Problém so zásobovaním pitnou vodou, zavlažovaním, s poklesom vodného stavu, eutrofizáciou.

Zvýšené nároky na stokovú sústavu odvádzať prívalové zrážky, bleskové povodne a záplavy spôsobujúce škody.

Možné výpadky v dodávkach vody spôsobené prerušením dodávok elektrickej energie.

Zdravie obyvateľstva

V procese realizácie PHSR brať do úvahy:

Zhoršenie celkového stavu zraniteľných skupín obyvateľov, riziko prehriatia alebo dehydratácie organizmu, zhoršenie stavu ľudí s kardiovaskulárnymi, respiračnými ochoreniami, dopad nových patogénov na zdravie.

Zhoršenie alergických stavov, riziko dehydratácie organizmu, dopad nových patogénov na zdravie. Výskyt infekčných ochorení. Ohrozenie ľudí bez domova a iných zraniteľných skupín.

Doprava

V procese realizácie PHSR brať do úvahy:

Únava materiálu, prehriatie zariadení, poškodzovanie povrchu komunikácii, poškodzovanie koľajníc, zhoršený komfort cestujúcich, zvýšenie koncentrovaného prízemného O_3.

Obmedzenie, prípadne prerušenie riečnej plavby.

Zhoršenie bezpečnosti a plynulosti dopravy, poškodenie technického parku, zosuvy pôdy môžu skomplikovať zásobovanie tovarmi. Znížená bezpečnosť pozemnej dopravy, poškodenie technického parku.

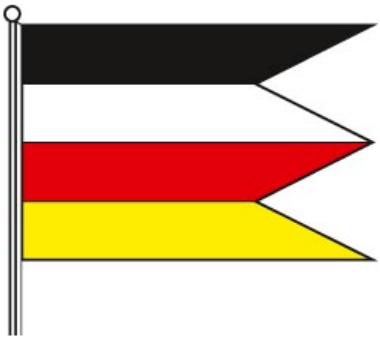
2.1.3 Historický vývoj obce

Obec sa spomína od roku 1598. Vznikla v chotári obce Súča, doloženej v roku 1208 ako Suchan, z roku 1328 ako Zuchcha, z roku 1598 ako Kys Sucha, z roku 1773 ako Horne Suce, maďarsky Felsőszúcz. Patrila hradnému panstvu Trenčín, časť obce zemianskym rodinám. V roku 1598 mala 35 domov, v roku 1720 mala 44 daňovníkov, z toho 40 želiarov, v roku 1784

mala 323 domov, 356 rodín a 1974 obyvateľov, v roku 1828 mala 358 domov a 2171 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, včelárstvom, obchodovali s drevom, ovocím a slivovicou. V 19. storočí tu bola píla. Za I. ČSR odchádzali obyvatelia na sezónne poľnohospodárske práce do južných oblastí a do cudziny. Pracovala tu píla. V rokoch 1944-1945 tu bojovali partizánske oddiely 2. Stalinovej brigády. Nemci vypálili osadu Krásny Dub. Časť pôdy obrábali súkromní hospodáriaci roľníci.

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 1. časť

2.1.4 Heraldické znaky obce

Blazón erbu:

V červenom štíte na striebornom podstavci čierno-strieborno odetý svätý Ján Nepomucký, pred sebou s ľavošikmým krucifixom, okolo hlavy s piatimi zlatými hviezdami, po pravici so strieborným polmesiacom, po ľavici zo zlatým slnkom striedavých lúčov.

Komentár: Hagiografický motív, podľa odtlačku pečatidla obce z roku 1664.

Dátum prijatia: 04.08.1993

Číslo uznesenia: OZ – 4/1993

Signatúra HR SR: H-29/2007

Autori: Jozef Novák, Ladislav Čisárik

2.2 Demografický vývoj a štruktúra obyvateľov obce

2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov obce (údaje SOBD 2021)

Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia

kategória	muži	ženy	spolu	rozdiel (M-Ž)
0 - 4	88	74	162	14
5 - 9	88	74	162	14
10 - 14	83	89	172	-6
15 - 19	82	86	168	-4
20 - 24	101	87	188	14
25 - 29	137	105	242	32
30 - 34	123	105	228	18
35 - 39	150	129	279	21
40 - 44	145	118	263	27
45 - 49	130	131	261	-1
50 - 54	122	112	234	10
55 - 59	136	106	242	30
60 - 64	100	86	186	14
65 - 69	85	88	173	-3
70 - 74	49	72	121	-23
75 - 79	38	62	100	-24
80 - 84	18	56	74	-38
85 - 89	7	23	30	-16
90 - 94	3	8	11	-5
95 - 99	1	3	4	-2
100 a viac	0	1	1	-1
spolu	1686	1615	3301	71

Základné vekové kategórie

veková kategóriapohlavie	počet	podiel (%)
1.) Predproduktívny vek (0-14)	496	15.03
2.) Produktívny vek (15-64)	2291	69.4
2.) Poproduktívny vek (65+)	514	15.57
3.) spolu	3301	

Obyvateľstvo podľa národnosti

	národnosť	počet	podiel (%)
1.)	Slovenská	3157	95.64
2.)	Maďarská	5	0.15
3.)	Rómska	0	0
4.)	Rusínská	0	0
5.)	Ukrajinská	0	0
6.)	Česká	17	0.51
7.)	Nemecká	0	0
8.)	Moravská	1	0.03
9.)	Poľská	1	0.03
10.)	Ruská	4	0.12
11.)	Ostatné	1	0.03
12.)	Nezistené	115	3.48
	Spolu	3301	

Obyvateľstvo podľa vzdelania

vzdelanie	počet	podiel (%)
1.) bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	353	10.69
2.) základné	621	18.81
3.) stredné odborné učňovské (bez maturity)	1045	31.66
4.) úplné stredné (s maturitou)	708	21.45
5.) vyššie odborné vzdelanie	158	4.79
6.) vysokoškolské	315	9.54
7.) bez školského vzdelania (15+ rokov)	3	0.09
8.) nezistené	98	2.97
Spolu	3301	

Obyvateľstvo podľa rodinného stavu

	rodinný stav	počet	podiel (%)
1.)	slobodný / slobodná	1579	47.83
2.)	ženatý / vydatá	1363	41.29
3.)	rozvedený / rozvedená	122	3.7
4.)	vdovec / vdova	232	7.03
5.)	nezistené	5	0.15
	Spolu	3301	

2.3 Technická infraštruktúra

2.3.1 Občianska a technická vybavenosť

- Predajňa potravinárskeho tovaru
- Pohostinské odbytové stredisko
- Predajňa nepotravinárskeho tovaru
- Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel
- Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia
- Ihrisko pre futbal (okrem školských)
- Knižnica
- Pošta
- Verejný vodovod
- Rozvodná sieť plynu
- Lekárne a výdajne liekov
- Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých
- Komunálny odpad
- Využívaný komunálny odpad
- Zneškodňovaný komunálny odpad
- Základná škola
- Materská škola

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, Mestská a obecná štatistika

2.3.2 Domový a bytový fond (údaje SOBD 2021)

Štruktúra bytového fondu

počet miestností	počet	podiel (%)
1.) 1 obytná miestnosť	30	2.39
2.) 2 obytné miestnosti	182	0
3.) 3 obytné miestnosti	396	31.6
4.) 4 obytné miestnosti	348	27.77
5.) 5 obytných miestností	207	16.52
6.) 6 a viac obytných miestností	83	6.62
7.) Nezistené	7	0.56
Byty spolu	1253	

Domový fond podľa typu budovy

typ budovy	počet	podiel (%)
1.) rodinný dom	1131	96.83
2.) bytový dom	13	1.11
3.) polyfunkčná budova	1	0.09
4.) ostatné budovy na bývanie	12	1.03
5.) neskolaudovaný rodinný dom	1	0.09
6.) núdzový objekt neurčený na bývanie	1	0.09
7.) inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	1	0.09
8.) ostatné	6	0.51
9.) nezistený	2	0.17
Domy spolu	1168	

2.3.3 Civilná a protipožiarna ochrana

Civilná ochrana (skr. CO) je sústava úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku obyvateľstva, ako aj národného hospodárstva. Tento termín zahŕňa aj organizácie a inštitúcie vykonávajúce tieto úlohy (civilná obrana) a opatrenia (civilná ochrana obyvateľstva). Spočíva najmä v analýze možného ohrozenia, vo vykonávaní opatrení na zníženie alebo elimináciu rizík ohrozenia a v odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí, vrátane ohrozenia civilného obyvateľstva počas vojenských konfliktov. V obci sa zabezpečuje priebežne.

2.4 Sociálna infraštruktúra

2.4.1 Škola a predškolské zariadenia

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci zabezpečuje základná škola s materskou školou Horná Súča.

2.4.2 Kultúra, šport, kluby a pamätihodnosti

V obci Horná Súča v súčasnosti pôsobí 15 organizácii (napr. hudobné, holubári, poľovníci, futbalisti, hasiči). Dychovú hudbu reprezentujú súbory Chabovienka, Vlčovanka, Mladík, Komoranka a HorSus, mužská spevácka skupina Chotár, skupina Senior, hudobná 13 skupina Grand, detské folklórne súbory Čajka a Kukulienka a rovnako v obci pôsobí zmiešaný spevácky zbor Hornosúčan. O kultúru v obci sa stará aj divadelný súbor Polopate. O šport pre malých aj veľkých sa stará Futbalový klub Horná Súča. Organizácie zaoberajúce sa chovom a starostlivosťou o zver a zvieratá sú Poľovnícke združenie Hložec, Slovenský zväz včelárov a Slovenský zväz chovateľov poštových holubov. Obec každoročne organizuje tradičné vidiecke spoločenské podujatia, medzi ktoré patria: stavanie mája, kultúrny program ku dňu matiek, pálenie jurskej varty, posedenie s dychovkou pre dôchodcov, Mikuláš pre deti, karneval, Fašiangy, festival dychových hudieb, obecný bál súťaž traktoristov, medzinárodné stretnutie na Peňažnej, Dožinky, prehliadka speváckych zborov a mnoho ďalších. V obci sa aktívne

spolupodieľajú na kultúrnom a spoločenskom živote, okrem vyššie spomenutých aj miestny Dobrovoľný hasičský zbor, založený v roku 1093 a Jednota dôchodcov Slovenska, rovnako ako veľká časť spoluobčanov.

Športové aktivity

Futbalový klub Horná Súča sa zúčastňuje futbalových súťaží od roku 1962. Momentálne má na súpiske mužstvo A a rovnako organizuje prípravky pre žiakov a mládež.

Pamiatky

Pamätná tabuľa kragujevskej vzbury

Významné osobnosti

Pôsobisko:
Andrej Mésároš (1741 – 1812), náboženský spisovateľ, pôsobil tu v rokoch 1771 – 1774
Michal Rešetka (1794 – 1854), literárny historik, pôsobil tu v rokoch 1831-1854, tu pochovaný

Tradície

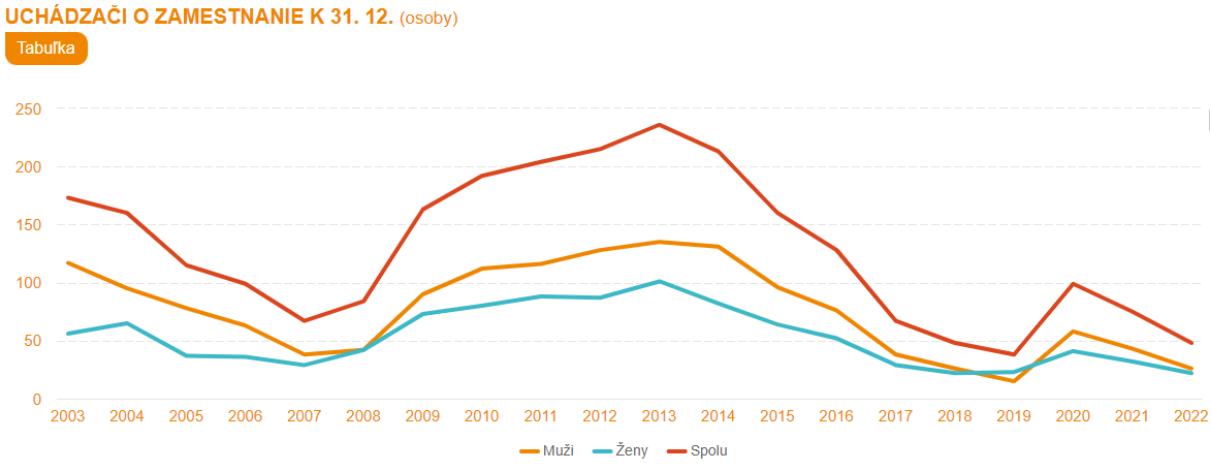
Potočná radová dedina so znakmi nepravidelnosti, v chotári kopanice. Z 19. storočia sa zachovalo niekoľko pre obec charakteristických domov s výškami zo dvora a s pavlačou. Z ľudových remesiel bolo ešte za I. ČSR významné tkáčstvo a výroba papúč. Nosil sa tu variantu ľudového odevu ako v obci Dolná Súča. V obci pôsobilo niekoľko skupín ľudovej dychovej hudby.
Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 1. časť

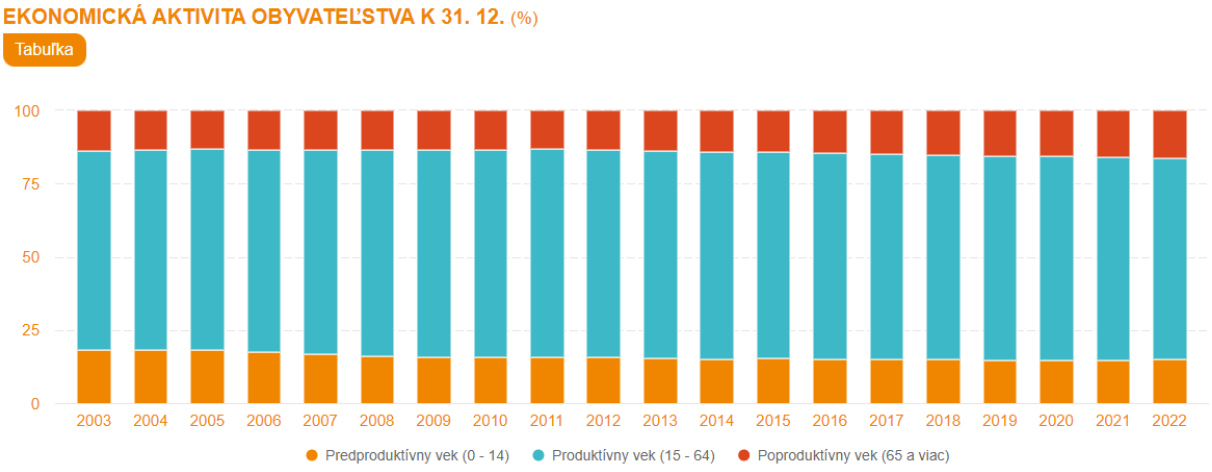
2.4.3 Zdravotníctvo a sociálna oblasť

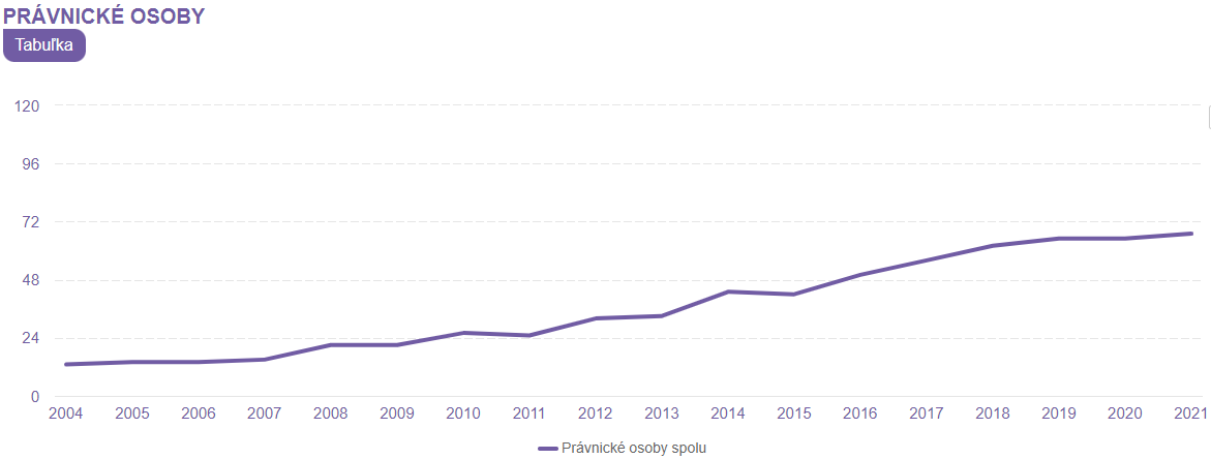
Základná zdravotná starostlivosť občanov je zabezpečená priamo v ústredí obce, kde poskytujú svoje služby všeobecný a detský lekár. V obci sa rovnako nachádza aj lekáreň. Poskytovanie základnej zdravotnej starostlivosti však nie je v kompetencii obce, obec môže vytvoriť potrebné priestorové podmienky, čo je pre spomenuté ambulancie splnené. Najbližšia nemocnica sa nachádza v Trenčíne a je vzdialená 17 km. Pohotovosť sa nachádza v Trenčíne a RZP do obce príde do 15 minút po privolaní.

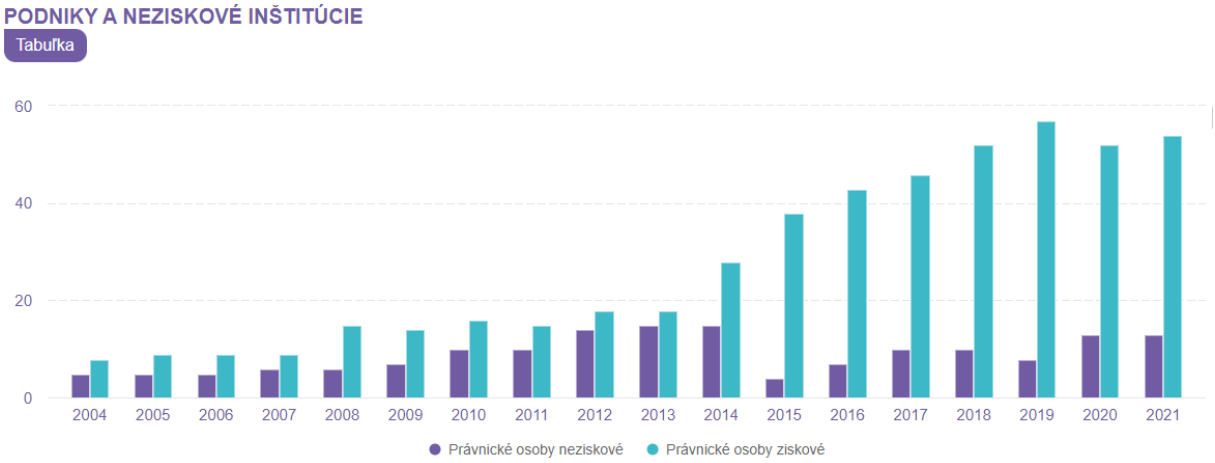
V rámci sociálnej starostlivosti využívajú starší občania možnosti okolitých obcí a krajského mesta, keďže obec Horná Súča nemá vlastné zariadenie, ktoré by poskytovalo opatrovateľské služby. Obec je poskytovateľom opatrovateľskej služby a iných služieb v rámci platnej legislatívy. Za vystavanie a prevádzkovanie domova dôchodcov sa vyjadrili aj občania v prieskume verejnej mienky.

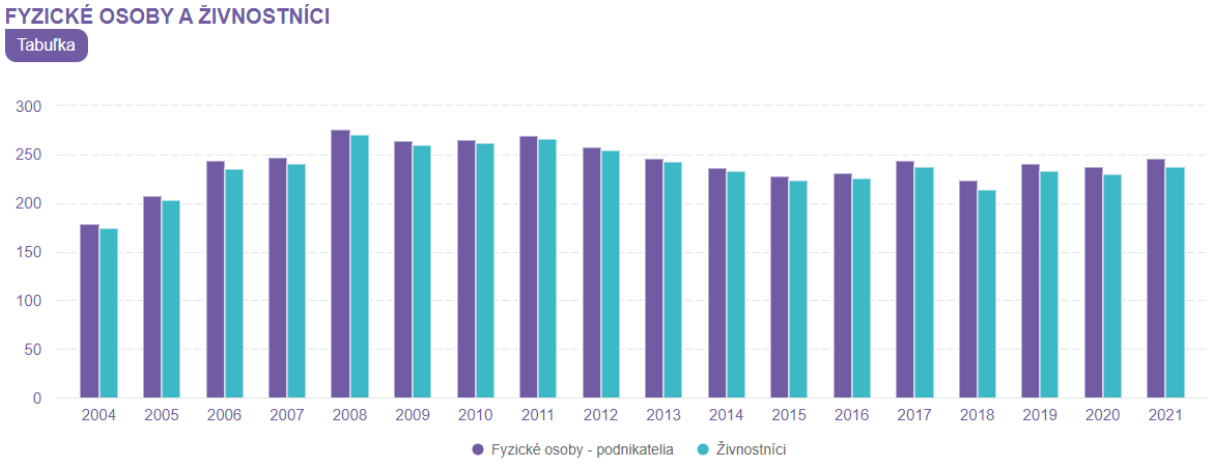
2.4.4 Podnikateľské subjekty, živnostníctvo a neziskové inštitúcie v obci

2.4.4.1 Živnostníci

Viď aktuálny živnostenský register

ŽIVNOSTENSKÝ REGISTER SLOVENSKEJ REPUBLIKY (zrsr.sk)

2.4.4.2 Podnikateľské subjekty

Viď aktuálny obchodný register

Obchodný register SR - Výsledky vyhľadávania podľa sídla subjektu (orsr.sk)

2.4.4.3 Neziskový sektor

Viď aktuálny register MVO

RMNO (minv.sk)

2.4.5 Realizované projekty v rokoch 2014 – 2020

Projekt č. 1	
Názov projektu	Spoznaj prírodné a kultúrne dedičstvo svojho suseda na bicykli
Rozpočet projektu	1 596 945,88 €
Zameranie projektu	Zvýšenie atraktívnosti kultúrneho a prírodného dedičstva pre obyvateľov a návštevníkov cezhraničného regiónu
Trvanie projektu	02/2017-10/2019

Projekt č. 2	
Názov projektu	Modernizácia odborných učební základnej školy v Hornej Súči
Rozpočet projektu	190 674,09 €
Zameranie projektu	Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl
Trvanie projektu	06/2021-11/2022

Projekt č. 3	
Názov projektu	Rozšírenie kapacity infraštruktúry materských škôl v obci Horná Súča výstavbou novej materskej školy
Rozpočet projektu	465 500,00 €
Zameranie projektu	Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materských školách
Trvanie projektu	06/2018-04/2021

Projekt č. 4	
Názov projektu	Rozvoj energetických služieb v Obci Horná Súča
Rozpočet projektu	21 385,00 €
Zameranie projektu	Zvyšovanie počtu miestnych plánov a opatrení súvisiacich s nízkouhlíkovou stratégiou pre všetky typy území
Trvanie projektu	10/2021 – 08/2022

Projekt č. 5	
Názov projektu	Wifi pre Teba Horná Súča
Rozpočet projektu	13 464,00 €
Zameranie projektu	Zvýšenie pokrytia širokopásmovým internetom / NGN
Trvanie projektu	01/2022 – 03/2022

Národné projekty v spolupráci s ÚPSVaR - § 50j, 52, 50i, 54

Zdroj: obec

3 SWOT ANALÝZA OBCE

3.1 Hospodárska SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
• aktívna činnosť miestnej samosprávy počas roka • dostupnosť a nízke ceny stavebných a ostatných pozemkov • blízkosť okresného mesta a chránených území • priaznivé pôdno-klimatické podmienky pre poľnohospodársku a lesnícku prvovýrobu • produktívne obyvateľstvo • akceptujú sa spoločenské normy v oblasti pracovného života • ochota cestovať za prácou • vo väčšine dobre udržiavaný vzhľad budov aj záhrad • organizovanie menších obecných služieb pre získanie pracovných návykov nezamestnaných • pozitívne hodnotenie činnosti miestnej samosprávy • dobré dopravné spojenie – dostatok autobusových spojení	• nezáujem časti občanov o obecné dianie a vývoj obce • odchod niektorej kvalifikovanej pracovnej sily • strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných • nedostatok pracovných príležitostí v niektorých odvetviach v obci a jej okolí • kolísavá kvalita signálu niektorých mobilných operátorov • nedobudované miestne komunikácie a chodníky • nedostatok vlastných finančných prostriedkov pre rozvoj obce • absencia väčších investorov v obci • nutnosť cestovať za prácou mimo regiónu aj štátu • slabá ekonomická výkonnosť v porovnaní s inými regiónmi
Príležitosti	**Ohrozenia**
• podpora samozamestnanosti • vhodné podmienky pre budovanie rodinných domov • vytváranie príležitostí pre mladých, ktorí končia vzdelávanie a nezamestnaných s cieľom ich udržania v obci	• pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí i v budúcnosti – zvyšovanie nezamestnanosti v regióne • odchod mladých ľudí za prácou – migrácia pracovnej sily • nevhodná politika – regionálna, fiškálna, finančná, politika

• podpora rozvoja podnikania a tradičných remesiel – vytváranie príležitostí pre tvorbu pracovných miest • záujem občanov na rozvoji obci • väčšia propagácia obce pre získavanie prostriedkov • rozvíjanie cestovného ruchu, najmä vidieckej turistiky a cykloturistiky • dobudovanie kanalizácie, rekonštrukcia vodovodu • rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov • možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF	hospodárskeho rozvoja a zamestnanosti • byrokratické ohrozenia – legislatíva • komplikovaný, byrokratický systém projektových žiadostí o podporné prostriedky z fondov Európskej únie

3.2 Sociálna SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
- aktívna činnosť miestnej samosprávy počas roka - poskytovanie základného sociálneho poradenstva - produktívne obyvateľstvo - obec je vekovo síce nad priemer SR čo sa týka obyvateľstva, ale plán novovýstavby priláka mladšie ročníky - akceptujú sa spoločenské normy v oblasti pracovného života - ochota cestovať za prácou - organizovanie športových a kultúrno-spoločenských podujatí - pozitívne hodnotenie činnosti miestnej samosprávy - dobrá informovanosť a vedomie obyvateľstva o sociálnych službách, podmienkach poskytnutia, nároku a úhrady za sociálnu službu	- nezáujem časti občanov o obecné dianie a vývoj obce - neuspokojivý demografický vývoj v obci - odchod niektorej kvalifikovanej pracovnej sily - strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných - kolísavá kvalita signálu mobilných operátorov - nutnosť cestovať za prácou mimo regiónu aj štátu - narušenie rodinných vzťahov v dôsledku nezamestnanosti - slabá vzdelanostná úroveň staršieho obyvateľstva v porovnaní s inými regiónmi

- kultúrny dom kde chodia obyvatelia kultúrne a spoločensky vyžiť - Dostatok priestorov a voľno-časových aktivít pre deti a mládež	- vzdelanostná úroveň vekovo starších obyvateľov len na úrovni základného vzdelania - vysoká nezamestnanosť obyvateľov, zvlášť vyššieho veku
Príležitosti	**Ohrozenia**
- podpora vzdelávania a samozamestnanosti - vytváranie príležitostí pre mladých, ktorí končia vzdelávanie a nezamestnaných s cieľom ich udržania v obci - podpora rozvoja podnikania a tradičných remesiel – vytváranie príležitostí pre tvorbu pracovných miest - aktivity samosprávy o prehĺbenie záujmu občanov na rozvoji obci - rozvoj tradície kultúrno-spoločenských akcií - trend posilňovania sociálnych služieb - trend posilňovania rodiny k plneniu jej základných funkcií - vzdelávanie v sociálnej oblasti - možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF na rozvoj ľudských zdrojov	- pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí i v budúcnosti – zvyšovanie nezamestnanosti v regióne - odchod mladých ľudí za prácou – migrácia pracovnej sily - nevhodná politika – regionálna, - v niektorých smeroch nedostatočná komunikácia obec – občan – obec. - v niektorých prípadoch nárast ekonomickej stagnácie v obci a znižovanie životnej úrovne.

3.3 Environmentálna SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
- aktívna činnosť miestnej samosprávy v oblasti ochrany a budovania životného prostredia - kvalitné životné prostredie a pekné okolie obce - priaznivé pôdno-klimatické podmienky pre poľnohospodársku prvovýrobu - bohatá flóra a fauna, prostredie neďalekej CHKO - vo väčšine dobre udržiavaný vzhľad budov aj záhrad - budovanie cyklotrás v okolí	- existencia nelegálnych skládok odpadu - v ojedinelých prípadoch vandalizmus na obecnom aj súkromnom majetku - nedobudované všetky obecné inžinierske siete - nevyužité všetky prírodné danosti na rozvoj turizmu a cestovný ruch
Príležitosti	**Ohrozenia**
- záujem občanov na životnom rozvoji obci - rozvoj tradície kultúrno-spoločenských akcií - pripravenosť programov na rozvíjanie cestovného ruchu, najmä vidieckej turistiky a cykloturistiky - možné ekologické spracovanie prírodných zdrojov - možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF pre environmentálnu oblasť - priestor na zapojenie širokých más do a ochrany a budovania životného prostredia - zlepšenie práce obecnej komisie zameranej na životné prostredie - realizácia projektov PRO na posilnenie environmentálnej politiky	- nevhodná environmentálna politika – regionálna, štátna - zhoršenie kvality životného prostredia v obci - tvorba nelegálnych skládok pri nevyužití programov ochrany životného prostredia - možný nárast vandalizmu pri neriešením problémov zo strany samosprávy - nezúžitkovanie všetkých prírodných daností a programov zameraných na tvorbu životného prostredia

STRATEGICKÁ ČASŤ

4 STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

4.1 Rozvojový potenciál a limity rozvoja obce

Stav a potenciál rozvoja obce predstavuje východisko pre identifikáciu a analýzu problémov. Výsledkom je SWOT analýza. SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Podrobný popis silných stránok obce, jej nedostatkov, ako aj príležitostí a ohrození bol získaný realizáciou prieskumu priamo v obci Horná Súča.

Rozvojový potenciál obce Horná Súča spočíva v:

- priaznivom demografickom vývoji,
- dostatku pracovnej sily,
- rozvoji sociálnej a komunitnej práce.

Na druhej strane, na základe identifikovaných problémov je možné konštatovať, že obec Horná Súča je na uspokojivej úrovni v hospodárskej a sociálnej oblasti v porovnaní s vyspelejšími obcami v Slovenskej republike v najdôležitejších ukazovateľoch:

- slabá vzdelanostná úroveň určitej skupiny obyvateľstva,
- vysoká priemerná miera nezamestnanosti,
- z časti nepriaznivý demografický vývoj,
- slabá kúpna sila,
- nízka životná úroveň niektorých skupín obyvateľstva
- chýbajúca technická infraštruktúra.

Hlavné problémové oblasti rozvoja obce, ako aj jej možné kľúčové faktory rozvoja, od ktorých by sa mal rozvoj obce a jej blízkeho okolia odvíjať:

- technická infraštruktúra,
- životné prostredie,
- sociálna oblasť,
- ľudské zdroje, zamestnanosť,
- ekonomika a podnikateľské prostredie,
- propagácia a informovanosť.

4.2 Analýza finančných potrieb a možností financovania PRO

Analýza finančných potrieb obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Zdroje z rozpočtu obce sú nevyhnutné na zabezpečenie spolufinancovania aktivít, riadenie aktivít pokiaľ nie sú oprávnené z iných zdrojov, verejné obstarávania a iné výdavky pre zabezpečenie dosiahnutia cieľov priorít a opatrení.

Analýza finančných potrieb a možností obce na spolufinancovanie PRO pre roky 2023 – 2027 (2030)

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít		z rozpočtu obce
1	**Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry**	**113 250,00 €**
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	25 000,00 €
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry	12 000,00 €
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	2 500,00 €
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	73 750,00 €
2	**Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov**	**22 500,00 €**
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	10 000,00 €
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	12 500,00 €
3	**Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce**	**12 500,00 €**
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov	7 500,00 €
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	5 000,00 €
4	**Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia**	**53 500,00 €**
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	52 750,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	750,00 €
5	**Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu**	**8 000,00 €**
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	3 000,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	5 000,00 €
6	**Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce**	**1 050,00 €**
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	550,00 €

6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	500,00 €
Spolu za aktivity		**210 800,00 €**
Finančné náklady na verejné obstarávania, projektovú dokumentáciu, projektový manažment, DPH, úroky, straty, ap.		**42 160,00 €**
SPOLU CELKOM		**252 960,00 €**

4.3 Strategický cieľ

Strategický cieľ obce je súhrn naplnených jednotlivých čiastkových priorít a opatrení, ktoré by obec Horná Súča mala vykonať aby dosiahla stanovenú víziu.

Strategickým cieľom obce Horná Súča do roku 2027 s platnosťou do roku 2030 je zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce, zvýšiť jej atraktivitu a kvalitu života občanov obce prostredníctvom priorít a opatrení zameraných na rozvoj technickej infraštruktúry, rozvoj ľudských zdrojov, ekonomický a sociálny rozvoj, ochranu a budovanie životného prostredia a zvýšenie propagácie a informovanosti.

4.4 Priority

Pre zabezpečenie naplnenia a dosiahnutia strategického cieľa rozvoja obce Horná Súča je potrebné dosiahnuť naplnenie cieľov v jednotlivých prioritných rozvojových oblastiach:

Priorita 1: **Budovanie technickej infraštruktúry**

Priorita 2: **Rozvoj ľudských zdrojov**

Priorita 3: **Sociálno-ekonomický rozvoj obce**

Priorita 4: **Ochrana a tvorba životného prostredia**

Priorita 5: **Podpora turizmu a cestovného ruchu**

Priorita 6: **Podpora propagácie a informovanosti**

PROGRAMOVÁ ČASŤ

5 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENIE PRO

1. PRIORITA: BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

1.1.1. Rekonštrukcia domu smútku
1.1.2. Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
1.1.3. Príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu (IBV)

1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

1.2.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu
1.2.2. Vybudovanie, rekonštrukcia detského ihriska
1.2.3. Vybudovanie multifunkčného ihriska

1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

1.3.1. Vybudovanie, rekonštrukcia školskej jedálne

1.4. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

1.4.1. Vybudovanie verejného vodovodu
1.4.2. Vybudovanie verejnej kanalizácie
1.4.3. Budovanie, rekonštrukcie miestnych komunikácií
1.4.4. Rekonštrukcia obecných chodníkov
1.4.5. Rekonštrukcia autobusových zastávok
1.4.6. Rozšírenie kamerového systému
1.4.7. Vypracovanie projektovej dokumentácie
1.4.8. Vybudovanie, rekonštrukcia vodného zdroja
1.4.9. Vybudovanie, rekonštrukcia elektrifikácie (solár, fotovoltika ap.)

2. PRIORITA: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

2.1.1. Realizácia projektov aktivizácie
2.1.2. Realizácia projektov rekvalifikácie

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

2.2.1. Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí
2.2.2. Realizácia športových podujatí
2.2.3. Podpora, rozvoj partnerstiev obcí
2.2.4. Podpora folklóru
2.2.5. Podpora tradícií

3. PRIORITA: SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov

3.1.1. Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

3.2.1. Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi a občianskym sektorom (MAS)

4. PRIORITA: OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

4.1.1. Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu
4.1.2. Skvalitnenie zberu a triedenia odpadu
4.1.3. Vybudovanie a vybavenie zberného dvora
4.1.4. Vybudovanie skládky biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu
4.1.5. Spracovanie odpadu

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

4.2.1. Výsadba a ochrana zelene

5. PRIORITA: ROZVOJ TURIZMU A CESTOVNÉHO RUCHU

5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

5.1.1. Vybudovanie cyklotrasy
5.1.2. Budovanie, rekonštrukcia obecnej atrakcie

5.2. Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

5.2.1. Rozvoj a skvalitnenie ubytovacích služieb

6. PRIORITA: PODPORA PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI OBCE

6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

6.1.1. Tvorba a aktualizácia web stránky
6.1.2. Tvorba a distribúcia obecných novín

6.2. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce

6.2.1. Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov

5.1. Akčné plány

Akčné plány predstavujú súbor konkrétnych projektov, ktoré smerujú k naplneniu strategického cieľa a prioritných oblastí rozvoja obce Horná Súča.

Akčné plány sa týkajú kratšieho obdobia ako samotná stratégia. Ich plánovací horizont je približne 1 – 3 roky. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (projekty druhého sledu), po splnení istých nevyhnutných podmienok (napr. majetkové vysporiadanie, získanie investora a pod). Pre zvýšenie efektívnosti implementácie sa odporúča každoročne konkretizovať postup a úlohy pre jednotlivé aktivity. Akčné plány nie sú podrobnými realizačnými projektmi. Ako súčasť dokumentu s dlhodobým plánovacím horizontom môžu mať len charakter rámcových projektov.

Na základe rámcových projektov, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, dotačných zdrojov a zdrojov z Plánu obnovy a odolnosti SR sa následne pripravia detailné projekty so žiadosťou o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v zmysle požiadaviek riadiacich orgánov príslušných operačných programov.

REALIZAČNÁ ČASŤ

1 Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Aktivita:	1.1.1 Rekonštrukcia domu smútku				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia domu smútku. Dobudovanie priestorov miestneho domu smútku a prístavba sociálnych priestorov, zateplenie, výmena okien pre pietne potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2024 - 2025				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory DS, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.2 Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia a dokončenie hasičskej zbrojnice, priestorov miestnej hasičskej zbrojnice a jej technicko-priestorové zabezpečenie pre prípady zásahu pri rôznych udalostiach.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory HZ, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.3 Príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu (IBV)
Zdôvodnenie:	Príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu (IBV) pre potreby uspokojenia dopytu po bývaní pre mladé rodiny a nových obyvateľov.

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	250.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, stavebný úrad, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet a rozloha stavebných parciel, prístupové cesty, inžinierske siete, počet ubytovaných ap.				

1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

Aktivita:	1.2.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia kultúrneho domu, modernizácia kuchyne, javiska a divadelnej sály pre kultúrno-spoločenské potreby miestnych obyvateľov a návštevníkov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	200.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2024 - 2025				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Modernizované priestory KD, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.2.2 Vybudovanie, rekonštrukcia detského ihriska				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie, rekonštrukcia detského ihriska v správe obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					

Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Množstvo a plocha vybudovaných, opravených miestnych detských ihrísk v správe obce.

Aktivita:	1.2.3 Vybudovanie multifunkčného ihriska				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie multifunkčného ihriska. Budovanie priestorov pre športové a kondičné potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2024 - 2025				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory multifunkčného ihriska, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

Aktivita:	1.3.1 Vybudovanie, rekonštrukcia školskej jedálne				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia školskej jedálne, modernizácia priestorov školskej jedálne, ktorá bude zodpovedať štandardom pre primárne vzdelávanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Upravené priestory budovy školskej jedálne, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

1.4. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

Aktivita:	1.4.1 Vybudovanie verejného vodovodu				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie verejného vodovodu v nových lokalitách na bývanie pre potreby zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, ktoré bude zodpovedať hygiene a štandardom pre spotrebu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	500.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie verejného vodovodu, počet pripojení, rozsah pripojenia, prietok, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.4.2 Vybudovanie verejnej kanalizácie				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie verejnej kanalizácie v nových lokalitách na bývanie pre potreby odvodu spotrebovanej a odpadovej vody, ktoré bude zodpovedať hygiene a štandardom pre jej čistenie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	500.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie verejnej kanalizácie, počet pripojení, rozsah siete, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.4.3 Budovanie, rekonštrukcie miestnych komunikácií
Zdôvodnenie:	Budovanie, rekonštrukcie miestnych komunikácií v správe obce, ktoré sú v havarijnom stave.

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych komunikácií v správe obce.				

Aktivita:	1.4.4 Rekonštrukcia obecných chodníkov				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia obecných chodníkov. Dobudovanie, úprava a údržba miestnych chodníkov v správe obce, ktoré sú v havarijnom stave.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2024 - 2025				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych chodníkov v správe obce.				

Aktivita:	1.4.5 Rekonštrukcia autobusových zastávok				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia autobusových zastávok a zástavky na križovatke. Vybudovanie a rekonštrukcia zastávky autobusu v katastri obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**		
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2024 - 2025				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				

Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných, opravených, zariadených autobusových zastávok, upravené okolie, a pod.

Aktivita:	1.4.6 Rozšírenie kamerového systému				
Zdôvodnenie:	Rozšírenie kamerového systému v správe obce pre zabezpečenie poriadku a ochrany obecného majetku.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**		
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo vybudovaných, opravených miestnych kamerových systémov v správe obce, počet kamier, počet zásahov a riešení, rozsah prevádzky.				

Aktivita:	1.4.7 Vypracovanie projektovej dokumentácie				
Zdôvodnenie:	Príprava technickej dokumentácie pre investičné projekty predkladané v rámci ŽoNFP.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektant, stavebný úrad				
Indikátory plnenia:	Počet, rozsah, zameranie technickej dokumentácie k ŽoNFP.				

Aktivita:	1.4.8 Vybudovanie, rekonštrukcia vodného zdroja
Zdôvodnenie:	Vybudovanie, rekonštrukcia vodného zdroja pre potreby zásobovania obyvateľstva úžitkovou alebo pitnou vodou, ktoré bude zodpovedať hygiene a štandardom pre spotrebu.

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie/rekonštrukcia vodného zdroja, prietok, objem, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.4.9 Vybudovanie, rekonštrukcia elektrifikácie (solár, fotovoltika)				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie, rekonštrukcia elektrifikácie pre potreby zásobovania obyvateľstva elektrickou energiou (klasické a alternatívne zdroje), ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre spotrebu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie, rekonštrukcia elektrifikácie, rozsah elektrifikačnej siete, kapacita, počet pripojení, spotreba, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

2. Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov

2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

Aktivita:	2.1.1 Realizácia projektov aktivizácie				
Zdôvodnenie:	Realizácia projektov aktivizácie. Príprava dlhodobo nezamestnaných a nezamestnaných aktivačnými prácami na nové formy zamestnania, motivačné programy cez služby obce a KC pre nezamestnaných aj absolventov praxe, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, koordinátori, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia aktivizačných programov a prác v súlade s potrebami obyvateľov obce a podmienkami MPSVR SR.				

Aktivita:	2.1.2 Realizácia projektov rekvalifikácie				
Zdôvodnenie:	Realizácia projektov rekvalifikácie. Príprava nezamestnaných alebo nezamestnanosťou ohrozených na nové formy zamestnania, praktické programy cez ponuky zamestnávateľov pre nezamestnaných aj absolventov praxe, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia kurzov, školení a prednášok na podporu vzdelávania a rekvalifikácie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

Aktivita:	2.2.1 Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí

Zdôvodnenie:	Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí. Podpora kultúrno-spoločenskej aktivizácie pre rozvoj kultúrno-spoločenského života obce, regióne, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**		
Predpokladaný rozpočet v EUR	60.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych kultúrno-spoločenských podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.				

Aktivita:	2.2.2 Realizácia športových podujatí				
Zdôvodnenie:	Realizácia športových podujatí. Podpora športovej a kondičnej aktivizácie pre udržanie zdravého životného štýlu obyvateľov obce, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**		
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizované rôzne športové podujatia (pravidelné aj príležitostné) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.				

Aktivita:	2.2.3 Podpora, rozvoj partnerstiev obcí				
Zdôvodnenie:	Podpora programov budovania partnerských vzťahov s družobnou obcou a ďalších partnerských obcí pre výmenu skúseností, rozvoj kultúrno-spoločenskej úrovne obyvateľov, utužovanie vzťahov, posilňovanie vzájomných väzieb, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		**X**	**X**	

Predpokladaný rozpočet v EUR	60.000,- €
Predpokladaný termín aktivity:	
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, projektový manažment, partneri.
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych programov rozvoja spolupráce a kultúrno-spoločenskej úrovne obyvateľov (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, záujmami a podmienkami výziev.

Aktivita:	2.2.4 Podpora folklóru				
Zdôvodnenie:	Podpora folklóru. Podpora aktivizácie pre rozvoj folklóru a kultúrno-spoločenského života obce, regióne, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**		
Predpokladaný rozpočet v EUR	60.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych folklórnych podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.				

Aktivita:	2.2.5 Podpora tradícií				
Zdôvodnenie:	Podpora tradícií a aktivizácie pre rozvoj tradície obce, regióne, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**		
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2024 - 2025				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych tradičných podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.				

3. Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce

3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov

Aktivita:	3.1.1 Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba				
Zdôvodnenie:	Poskytovanie služieb starostlivosti pre zostarnutých, chorých, telesne postihnutých na zmiernenie dopadu ich situácie a začleňovanie do diania obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia služieb starostlivosti pre cieľové skupiny, tvorba pracovných miest pre opatrovanie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

Aktivita:	3.2.1 Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi a občianskym sektorom (MAS)				
Zdôvodnenie:	Potreba rozvoja podnikateľského a občianskeho prostredia v obci spoluprácou na partnerstvách regionálneho rozvoja (Miestna akčná skupina).				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, partneri, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Príprava samosprávy na programy podporujúce regionálny rozvoj prostredníctvom Miestnych akčných skupín, a pod.				

4. Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia

4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

Aktivita:	4.1.1 Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu				
Zdôvodnenie:	Odstraňovanie čiernych skládok odpadu v obci aj mimo obce, prijatie opatrení na zamedzovanie ich tvorby				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, zástupcovia znečisťovateľov, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet zlikvidovaných nelegálnych skládok odpadu, množstvo odpratáného a triedeného odpadu, a pod.				

Aktivita:	4.1.2 Skvalitnenie zberu a triedenia odpadu				
Zdôvodnenie:	Skvalitnenie zberu a triedenia odpadu na jeho následné zneškodňovanie alebo spracovanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Modernizácia zberu a skladovania odpadu, množstvo zozbieraného a spracovaného odpadu, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.				

Aktivita:	4.1.3 Vybudovanie a vybavenie zberného dvora
Zdôvodnenie:	Tvorba prostredia pre zber a triedenie TKO, vybudovanie zberného dvora

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	300.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo zozbieraného odpadu, vybudovaný zberný dvor, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.				

Aktivita:	4.1.4 Vybudovanie skládky biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu				
Zdôvodnenie:	Tvorba prostredia pre vybudovanie kompostoviska na spracovanie biologického odpadu domácností				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	200.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované kompostovisko, množstvo zozbieraného odpadu, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.				

Aktivita:	4.1.5 Spracovanie odpadu				
Zdôvodnenie:	Tvorba prostredia pre na spracovanie rôzneho priemyselného odpadu a odpadu domácností				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	500.000,- €				

Predpokladaný termín aktivity:	
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Vybudované prostredie pre spracovanie odpadu, množstvo spracovaného odpadu, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

Aktivita:	4.2.1 Výsadba a ochrana zelene				
Zdôvodnenie:	Budovanie a údržba parčíkov a výsadba zelene v rôznych častiach obce pre potreby skrášlenia a rastu životnej úrovne obyvateľov obce, návštevníkov a turistov				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ zelene, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných parčíkov a zelených plôch, upravené okolie parčíkov a zelených plôch, a pod.				

5. Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu

5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

Aktivita:	5.1.1 Vybudovanie cyklotrasy				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie cyklotrasy - pre potrebu rekreácie a relaxu občanov, návštevníkov a turistov v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za šport a kultúru, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných cyklistických chodníkov a informačných tabúľ, aktualizácia oznamov, výziev, a pod.				

Aktivita:	5.1.2 Budovanie, rekonštrukcia obecnej atrakcie				
Zdôvodnenie:	Budovanie, rekonštrukcia obecnej atrakcie pre potrebu rekreácie a relaxu občanov, návštevníkov a turistov v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**		
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za turizmus a kultúru, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných atrakcií a informačných tabúľ, aktualizácia oznamov, výziev, a pod.				

5.2. Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

Aktivita:	5.2.1 Rozvoj a skvalitnenie ubytovacích služieb				
Zdôvodnenie:	Rozvoj a skvalitnenie ubytovacích služieb priamo v obci pre potrebu relaxácie a vyžitia občanov, návštevníkov a v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		**X**	**X**	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za cestovný ruch, projektový manažér, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených služieb ubytovania v oblasti rozvoja cestovného ruchu a pokrytia jeho potrieb, a pod.				

6. Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce

6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

Aktivita:	6.1.1 Tvorba a aktualizácia web stránky				
Zdôvodnenie:	Tvorba a aktualizácia web stránky obce pre potrebu internetovej informovanosti širokej verejnosti, tvorba štandardnej web stránky pre zabezpečenie chodu a zverejňovania údajov (povinných aj informatívnych)				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**		
Predpokladaný rozpočet v EUR	5.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Web stránka obce, jej naplnenie a aktualizácie, a pod.				

Aktivita:	6.1.2 Tvorba a distribúcia obecných novín				
Zdôvodnenie:	Tvorba a distribúcia obecných novín – občasníku, pre potreby informovanosti miestnych obyvateľov a návštevníkov o dianí a plánoch v obci.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**		
Predpokladaný rozpočet v EUR	6.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, osoba zodpovedná za informovanie, redakčná rada novín.				
Indikátory plnenia:	Počet výtlačkov, počet reportáží, distribúcia, elektronická verzia na webe obce, a pod.				

6.2. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce

Aktivita:	6.2.1 Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov				
Zdôvodnenie:	Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov. Tvorba a distribúcia tlačených a elektronických materiálov pre spropagovanie zaujímavostí a oznamov pre širokú verejnosť v obci				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	**X**	**X**		
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, dodávateľ propagačných materiálov, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov (tlačených, elektronických), a pod.				

FINANČNÁ A PERSONÁLNA ČASŤ

6 ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO

Za vypracovanie, schvaľovanie, realizáciu a vyhodnocovanie PRO je zodpovedná obec, čo určuje Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Zámerom implementácie PRO je realizácia jednotlivých akčných plánov obce, dosiahnutie strategického cieľa a tým naplnenie zadefinovanej vízie. Uskutočnenie aktivít uvedených v PRO predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie na úrovni obce.

Funkčný model strategického plánovania a podpory rozvoja obce je charakteristický:

- orientáciou podpory na dosiahnuté efekty,
- hierarchickým usporiadaním cieľov
- riadením na základe procesov,
- permanentným monitorovaním a vyhodnocovaním efektov,
- učením sa a inováciou,
- rozvíjaním partnerstiev a zodpovednosťou voči verejnosti, orgánom verejnej správy a v prípade čerpania pomoci EÚ i voči orgánom EK.

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie PRO

Za účelom realizácie PRO musí obec zabezpečiť potrebné finančné zdroje na realizáciu jednotlivých projektových zámerov zadefinovaných v akčnom pláne. Pri príprave akčných plánov nebolo možné stanoviť presnú výšku financií potrebných na jednotlivé plnenie stanovených investícií, preto je stanovená len orientačne. Pri detailnom vypracovaní projektov bude určená presná výška finančných prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých projektov a bude závislá od možnosti reálneho čerpania nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov, možností rozpočtu obce, vstupu investorov do obce a iných okolností.

Niektoré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, väčšina si však vyžaduje väčší objem finančných prostriedkov, ktoré nebude možné realizovať vo vlastnej réžii a budú si vyžadovať náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi. Finančné prostriedky, ktoré je možné použiť na realizáciu projektových zámerov môžeme rozdeliť na tri zdroje: verejné zdroje, súkromné zdroje, fondy Európskej únie.

- **Verejné zdroje** – Jedná sa o rozpočet obce, príp. štátny rozpočet. V súčasnosti je výška verejných zdrojov obmedzená, preto sa investície z verejných zdrojov zameriavajú najmä na riešenie akútnych situácií, havarijných stavov a pod. Okrem toho sú k dispozícii aj dotácie z výťažku lotérií, štátne dotácie z účelových fondov, financie z Národných projektov, nadácie, neinvestičné fondy, účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR, prostriedky VÚC a pod.

- **Súkromné zdroje** – Investovanie súkromných finančných zdrojov do neziskových aktivít je v súčasnosti ojedinelé, hoci súkromné prostriedky sú najjednoduchšou formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.
- **Fondy Európskej únie** – Po vstupe SR do EÚ môžu obce a mestá získavať finančné prostriedky z fondov EÚ, ktoré mohli využiť v programovom období 2014 – 2020, tak ako aj v programovom období 2021 - 2027.

V programovom období 2021 - 2027 čerpá Slovenská republika zdroje z fondov EÚ na základe dokumentu Partnerská dohoda SR na obdobie 2021 až 2027. V uvedenom programovom období je Kohézna politika EÚ realizovaná prostredníctvom cieleného smerovania príspevkov z fondov EÚ na napĺňanie jej dvoch hlavných cieľov, ktorými sú Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca.

Partnerská dohoda určuje strategické priority, ktoré budú implementované cez niekoľko operačných programov v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky

6.1.1 Analýza finančných potrieb a možností obce

Analýza finančných potrieb a možností obce Horná Súča ukazuje, že obec nie je schopná v rámci svojich finančných prostriedkov vykryť realizáciu všetkých navrhovaných aktivít v danom období. Preto ak chce úspešne napĺňať zadefinované plány, je nevyhnutné, aby boli použité aj doplnkové zdroje. Obec predpokladá spolufinancovanie v prípade získania doplnkových zdrojov, ako aj zabezpečenie realizácie menej finančne nákladných aktivít v rámci svojej réžie. Na základe akčných plánov rozpracovaných v programovej časti tohto dokumentu sú vyčíslené finančné potreby na realizáciu PRO na úrovni jednotlivých priorít nasledovne:

6.1.1.1 Finančný rámec pre realizáciu PRO

Finančný rámec na realizáciu PRO pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PRO na celé jeho obdobie a môže obsahovať aj podmienky a predpoklady jeho plnenia na základe možných scenárov vývoja.

Dobre naplánovať finančnú a inštitucionálnu kapacitu je náročné a dobrý finančný rámec vytvára predpoklady na zvládnutie realizácie PRO v súlade s reálnymi možnosťami obce, aby strategický dokument nezostal len na papieri.

Analýza je často súčasťou finančnej analýzy v žiadostiach o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z EŠIF, ale aj žiadostí o iné finančné prostriedky vrátane komerčných úverov. Je vhodné ju vytvárať až po zverejnení konkrétnej výzvy, kde sú uvedené finančné limity a podmienky financovania a spolufinancovania.

Finančný rámec obce pre realizáciu PRO na roky 2023 – 2027 (2030)

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít z:		rozpočtu obce	rozpočtu VÚC	dotácií štátu	ŠF EÚ	Plán obnovy Iné
1	**Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry**					**2 265 000,00 €**
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry					500 000,00 €
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry					240 000,00 €
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry					50 000,00 €
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry					1 475 000,00 €
2	**Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov**					**450 000,00 €**
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci					200 000,00 €
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci					250 000,00 €
3	**Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce**					**250 000,00 €**
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a soc. vylúčených občanov					150 000,00 €
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci					100 000,00 €
4	**Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia**					**1 070 000,00 €**
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci					1 055 000,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci					15 000,00 €
5	**Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu**					**160 000,00 €**
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry					60 000,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu					100 000,00 €
6	**Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce**					**21 000,00 €**
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi					11 000,00 €
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce					10 000,00 €
SPOLU						**4 216 000,00 €**

6.1.1.2 Indikatívny finančný plán PRO

Indikatívny rozpočet – sumarizácia je celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej platnosti schváleného PRO, jeho súčasťou je aj plánovaná rezerva tzv. výkonnostná rezerva, a má priamy vzťah k rozpočtu obce (s dosahom na jej hospodárenie) a rešpektuje princípy zodpovedného finančného manažmentu.

Indikatívny finančný plán obce na realizáciu PRO na roky 2023 – 2027 (2030)

Oblasť	Rok									SPOLU
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031-2032	
Hospodárska politika		100 313 €	167 188 €	267 500 €	837 917 €	558 611 €	335 167 €	167 583 €	83 792 €	27 931 €	**2 546 000 €**
Sociálna politika		3 750 €	6 250 €	10 000 €	241 667 €	161 111 €	96 667 €	48 333 €	24 167 €	8 056 €	**600 000 €**
Environmentálna politika		4 688 €	7 813 €	12 500 €	435 417 €	290 278 €	174 167 €	87 083 €	43 542 €	14 514 €	**1 070 000 €**
SPOLU CELKOM		**108 750 €**	**181 250 €**	**290 000 €**	**1 515 000 €**	**1 010 000 €**	**606 000 €**	**303 000 €**	**151 500 €**	**50 500 €**	**4 216 000 €**

6.2 Personálne zabezpečenie realizácie PRO

Riadiacim orgánom Programu rozvoja obce na úrovni obce je obecné zastupiteľstvo. Výkonným orgánom pre prípravu a realizáciu rozvojových projektov a aktivít PRO sú

- štatutárny zástupca obce,
- ním riadené inštitúcie obce,
- prípadne vybraní partneri a investori projektov,
- vykonávatelia aktivít,

ktorí tvoria pracovný tím pre implementáciu PRO. Výkonné orgány zodpovedajú za systém riadenia PRO a v prípade čerpania pomoci EÚ a dotácií i za systém riadenia pomoci, formálne s účelovo správne čerpanie dotácií a použitie úverových zdrojov.

Činnosť orgánov zodpovedajúcich za systém riadenia PRO by mala smerovať k príprave projektov, koordinácii jednotlivých aktivít a realizácii samotných projektov. Zodpovednosť za realizáciu jednotlivých projektov je definovaná v kapitole Akčné plány.

Realizácia PRO vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov obecného úradu. Pre tento účel sa odporúča zriadiť riadiaci orgán, Výbor pre PRO, ktorý bude tvorený predovšetkým z ľudských kapacít priamo z obce a prizvaných odborníkov z externého prostredia. Tento riadiaci orgán je zložený z predsedu Výboru pre PRO a členov. Členov Výboru pre PRO by mali tvoriť zástupcovia všetkých skupín obyvateľstva obce Horná Súča:

- vybraní zástupcovia samosprávy,
- zástupcovia rozhodujúcich podnikateľských subjektov obce
- zástupcovia občianskeho sektoru,
- zástupcovia sektoru kultúry, športu, zdravia, vzdelávania
- jednotlivcov (aktivistov) z radov obyvateľov obce.

Úlohou Výboru bude pravidelne v stanovených časových intervaloch (napr. raz za rok) posúdiť a vydať správu o stave realizácie PRO, o stave finančného čerpania prostriedkov na prípravu a realizáciu aktivít PRO, dopadovú analýzu PRO. Ďalej bude Výbor pripravovať:

- realizačný plán PRO na ďalšie obdobie,
- iniciovať a navrhovať úpravy, zmeny,
- iniciovať a dopĺňať nové opatrenia a aktivity PRO podľa potreby v budúcnosti.

Na základe navrhovaných úprav PRO bude táto aktualizácia schválená obecným zastupiteľstvom.

Pracovný tím pre implementáciu PRO:

1) ....

2) ....

3) ....

4) ....

5) ....

6) ....

7) ....

8) ....

9) ....

10) ....

11) ....

12) ....

6.3 Časový harmonogram realizácie

P.č.	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	**Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry**						
1.1	**Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry**						
1.1.1.	X	X					
1.1.2.				X	X	X	X
1.1.3.				X	X	X	X
1.2	**Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry**						
1.2.1.	X	X					
1.2.2.	X	X					
1.2.3.				X	X	X	X
1.3	**Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry**						
1.3.1.				X	X	X	X
1.4	**Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry**						
1.4.1.				X	X	X	X
1.4.2.				X	X	X	X
1.4.3.				X	X	X	X
1.4.4.	X	X					
1.4.5.	X	X					
1.4.6.				X	X	X	X
1.4.7.				X	X	X	X
1.4.8.				X	X	X	X
1.4.9.				X	X	X	X
2	**Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov**						
2.1	**Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci**						
2.1.1.				X	X	X	X
2.1.2.				X	X	X	X
2.2	**Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci**						
2.2.1.				X	X	X	X
2.2.2.				X	X	X	X
2.2.3.				X	X	X	X
2.2.4.				X	X	X	X
2.2.5.	X	X					
3	**Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce**						
3.1	**Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci**						
3.1.1.				X	X	X	X
3.2	**Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov**						
3.2.1.				X	X	X	X

4	**Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia**						
4.1	**Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci**						
4.1.1.	X						
4.1.2.				X	X	X	X
4.1.3.				X	X	X	X
4.1.4.				X	X	X	X
4.1.5.				X	X	X	X
4.2	**Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci**						
4.2.1.				X	X	X	X
5	**Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu**						
5.1	**Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry**						
5.1.1.				X	X	X	X
5.1.2.				X	X	X	X
5.2	**Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu**						
5.2.1.				X	X	X	X
6	**Priorita: Podpora propagácie a informovanosti**						
6.1	**Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi**						
6.1.1.				X	X	X	X
6.1.2.				X	X	X	X
6.2	**Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce**						
6.2.1.				X	X	X	X

6.4 Spoločné podmienky pre úspešné projekty

6.4.1 Investičný projekt musí spĺňať

- Projektovú dokumentáciu a stavebné povolenie
- Vysporiadané vlastnícke vzťahy
- Finančné prostriedky na predfinancovanie projektu (vlastné zdroje, úver, a pod.)
- Podnikateľský a finančný plán v prípade ziskových projektov
- Program rozvoja bývania v prípade výstavby bytov
- Komunitný plán sociálnych služieb v prípade rozvoja sociálnej infraštruktúry
- Informácie o termínoch, kofinancovaní, dĺžke projektu sú stanovené vždy vo výzve na predkladanie projektov – na web stránkach ministerstiev

6.4.2 Podmienky pre úspešnú realizáciu navrhovaných priorít

- Existencia PRO obce, mikroregiónu, kde budú tieto priority zahrnuté
- Vyčlenenie prostriedkov v rozpočte na kofinancovanie projektov
- PRO pripravený za účasti zástupcov všetkých sektorov (princíp partnerstva)

6.4.3 Adaptačné opatrenia na minimalizovanie negatívnych dôsledkov zmeny klímy

Potreby návrhu adaptačných opatrení a opatrení na minimalizovanie negatívnych dôsledkov zmeny klímy v rámci projektovej prípravy konkrétnych aktivít a ich následnej realizácie *https://www.minzp.sk/klima/adaptacia-zmenu-klimy/***.**

Navrhované adaptačné opatrenia na území samospráv

(Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy (2019))

Opatrenia voči zvýšenému počtu tropických dní a častejšiemu výskytu vĺn horúčav

- Koncipovať urbanistickú štruktúru sídla tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu. Vytvárať a podporovať mikroklímu pre chodcov a cyklistov v meste.
- Zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou budov k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, využívaním svetlých farieb a odrazových povrchov na budovách.
- Vytvárať trvalé, resp. dočasné prvky tienenia na verejných priestranstvách a budovách (napr. tienením transparentných výplní otvorov budov).
- Zabezpečiť ochladzovanie interiérov budov (klimatizácia, trigenerácia, riadené vetranie a zemné výmenníky, kapilárne rozvody).
- Zabezpečiť, aby dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra boli prispôsobené klimatickým podmienkam.
- Zvyšovať podiel vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest.
- Zabezpečiť revitalizáciu, ochranu a starostlivosť o zeleň v sídlach.
- Vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle prepojených do priľahlej krajiny. Podporiť zriadenie sídelných lesoparkov.
- Zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability drevín. Prispôsobiť výber drevín pre výsadbu klimatickým podmienkam, pri voľbe druhov uprednostňovať pôvodné a nealergénne druhy pred inváznymi.
- Zabezpečiť budovanie alternatívnych prvkov zelenej infraštruktúry (extenzívne zelené strechy, intenzívne zelené strechy, vertikálna zeleň).
- Zachovať a zvyšovať podiel vegetácie v okolí dopravných komunikácií.
- Zabezpečiť starostlivosť, údržbu a budovanie vodných plôch.
- Zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v zastavanom území obce aj mimo neho.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha

- Zabezpečiť udržateľné hospodárenie s vodou v sídlach.
- Podporovať a zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.
- Zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinnej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov.
- Minimalizovať podiel nepriepustných povrchov a nevytvárať nové nepriepustné plochy na antropogénne ovplyvnených pôdach v urbanizovanom území sídla.
- Podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie zrážkovej a odpadovej vody.
- Zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu zrážkových vôd v sídlach, osobitne v ich zastavaných centrách.

- Zabezpečiť racionalizáciu využívania vody v budovách a využívanie odpadovej „sivej vody“.
- Zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach.
- V menších obciach podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd a koreňových čistiarní.
- Zabezpečiť starostlivosť, údržbu, revitaliz. a budovanie vodných plôch a mokradí.

Opatrenia voči extrémnym poveternostným situáciám (búrky, víchrice, tornáda)

- Zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad ochranou a výsadbou vetrolamov a živých plotov.
- Zabezpečiť a podporovať výsadbu spoločenstiev drevín a aplikáciu prenosných zábran mimo zastavaného územia pre zníženie intenzity víchric a silných vetrov.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu extrémnych úhrnov zrážok

- Zabezpečiť protipovodňovú ochranu sídiel (protizáplavové hrádze, bariéry, suché poldre, zamedzenie výstavby v inundácií).
- Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu.
- Zabezpečiť používanie a plánovanie priepustných povrchov, ktoré zaistia prirodzený odtok vody a jej vsakovanie do pôdy. Zabezpečiť zvýšenie podielu vsakovacích zariadení a plôch pre zrážkovú vodu v sídlach.
- Zabezpečiť zadržiavanie zrážkovej vody a budovanie strešných a dažďových záhrad, vsakovacích a retenčných zariadení, mikromokradí, depresných mokradí.
- Zabezpečiť diverzifikáciu odvádzania zrážkovej vody (do prírodných alebo umelých povrchových recipientov, do kanalizácie iba v nevyhnutnom prípade).
- Zabezpečiť dostatočnú kapacitu prietoku kanalizačnej sústavy.
- Zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy

7 MONITOROVANIE, VYHODNOTENIE A MODIFIKÁCIA PRO

Pracovný tím pre implementáciu PRO zabezpečuje realizáciu PRO. Monitorovanie realizácie PRO obce bude uskutočňovať Výbor pre PRO. Pri monitorovaní je potrebné sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov).

Informácie získané monitoringom je nevyhnutné analyzovať a na základe zistených skutočností je prehodnotiť aktuálnosť cieľov, priorít a opatrení. Tiež je potrebné aktualizovať akčné plány, vyhodnocovať tie, ktoré boli naplnené. Pracovný tím pre implementáciu PRO a Výbor pre PRO by sa mali schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok, kedy by sa zhodnotila implementácia PRO a navrhli by sa ďalšie kroky.

- **Princípy a fungovanie systému monitorovania a hodnotenia**

V procese monitorovania sa zhromažďujú údaje o projekte a príjemcovi pomoci, ktoré sa sledujú v priebehu celého procesu strategického plánovania.

- **Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku**

Patrí medzi základné zdroje monitorovaných údajov. Spolu s projektom ju vypracúva príjemca pomoci a predkladá príslušnému orgánu.

- **Monitorovacie správy**

Sa zaraďujú medzi ďalšie zdroje monitorovaných údajov. Predkladá ich príjemca pomoci na základe špecifikácie uzavretej v zmluve medzi príjemcom pomoci a príslušným orgánom. Monitorovanie trvá aj po ukončení projektu a príjemca pomoci predkladá monitorovacie správy až do termínu určeného v zmluve.

- **Realizácia monitorovania**

Monitorovanie realizujú predovšetkým spracovateľské alebo riadiace orgány. Jeho cieľom je zabezpečiť konzistentné a pravidelne dopĺňané štruktúrované informácie o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch. Získané monitorované údaje sa v nasledujúcich procesoch ďalej analyzujú a vyhodnocujú.

7.1 Spôsob monitorovania PRO

Monitorovanie realizácie PRO obce bude uskutočňovať Výbor pre PRO, ktorý bude pravidelne pripravovať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiacich s plnením PRO. Výbor vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov, no kedykoľvek počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia PRO.

Výbor pre PRO:

1) ....

2) ....

3) ....

4) ....

5) ....

6) ....

7) ....

8) ....

9) ....

10) ....

11) ....

12) ....

7.2 Vyhodnotenie a modifikovanie PRO

Program rozvoja obce je otvorený dokument, ktorý by mal byť v súlade s meniacimi sa podmienkami v obci, prípadne celej spoločnosti. Všetky zmeny v dokumente schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Predkladať návrhy na modifikovanie PRO bude v právomoci Výboru pre PRO. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť návrh na modifikovanie PRO.

Aktualizácia PRO sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie PRO, ktorý bude obsahovať konkrétne nové opatrenia, aktivity a úlohy. Tento návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie PRO bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Výboru pre PRO alebo obecného zastupiteľstva.

7.3 Plán priebežných hodnotení PRO

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie PRO	Najskôr v roku 2025, potom každý rok	Podľa rozhodnutia obce/koordinátora PRO a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie PRO	Priebežne počas realizácie aktivít a zúčtovania aktivít	Pri návrhu na revíziu PRO, pri zmene situácie a podmienok, na podnet komisií, poslancov, občanov, ap.
Tematické hodnotenie časti PRO	Raz ročne v spolupráci s obecnými komisiami a poslancami ObZ	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci
Mimoriadne hodnotenie PRO	Vždy podľa potreby	Pri značnom odklone od stanovených cieľov, kontrola NKÚ, RO / SORO, ap.
Hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	V roku 2027/2030	Zhodnotenie dosiahnutia stanovených strategických cieľov, stanovenie priorít na nasledovné obdobie

ZÁVER

Program rozvoja obce Horná Súča bol spracovaný na základe zadania schváleného obecným zastupiteľstvom. Je strategickým strednodobým dokumentom, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti, opatrenia a aktivity smerujúce k ich naplneniu.

PRO vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie, s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencieschopnosť regiónu. Je otvoreným dokumentom, spracovaným na úrovni poznania a hodnotenia vývoja obce, jej potenciálu a perspektív. Je živým dokumentom, ktorý je potrebné v priebehu realizácie pravidelne vyhodnocovať na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a aktualizovať v termínoch podľa jeho rozhodnutia. Bude sa realizovať v podmienkach existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognózy očakávaného vývoja obce i regiónu.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v PRO má Obecné zastupiteľstvo obce Horná Súča ako kolektívny riadiaci orgán, starostka obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve. Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní dostupných možností financovania plánovaných aktivít.

Úspešnosť realizácie stanovených zámerov však bude v prvom rade závisieť od aktívnej účasti a podpory všetkých obyvateľov obce pri koordinovaní jednotlivých aktivít obecným zastupiteľstvom.

Program rozvoja obce Horná Súča bol schválený a uvedený do praxe rozhodnutím obecného zastupiteľstva (viď prílohu č. 5).

PRÍLOHY PRO

1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO

2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

3) Zoznam skratiek použitých v PRO

4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2024 - 2026

5) Výpis z uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení PRO

1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO

- ----------
- ----------
- ----------
- Mgr. Pavol Kalmár, expert na strategické plánovanie
- Mgr. Mária Albertová, finančné riadenie
- Ing. Adriana Kapcová, ekonómia a monitorovanie
- Alžbeta Švingálová, manažment sociálneho plánovania

2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO

1. CD: Štatistický úrad SR – Krajská správa Trenčín
2. CD: Obce - kraj Trenčín
3. ENTIRE – 02/2020, Ako na nové programové obdobie?, magazín
4. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2021 - 2026
5. Národný strategický referenčný rámec SR 2021 – 2027
6. Partnerská dohoda SR na roky 2021 –2027
7. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021. Štatistický úrad SR
8. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov
9. Zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov
10. Zákon č. 539/2008Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
11. http://e-obce.sk
12. http://www.obce.info
13. http://www.statistics.sk
14. http://www.zrsr.sk/zr_prev.aspx
15. http://www.orsr.sk/search_sidlo.asp
16. http://www.ives.sk/registre/
17. http://www.vs.sk/heraldreg/
18. http://mikroregion.oma.sk/
19. Štatistický úrad SR – Krajská správa Trenčín
20. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Trenčín
21. Obecný úrad Horná Súča
22. Iné právnické a fyzické osoby
23. Vlastné zdroje z prieskumu

3) Zoznam skratiek použitých v PRO

TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
CKO	Centrálny koordinačný orgán
EF	Európsky fond
EK	Európska komisia
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
EÚS	Európska územná spolupráca
EVS	Efektívna verejná správa
HDP	Hrubý domáci produkt
HND	Hrubý národný dôchodok
II	Integrovaná infraštruktúra
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
KF	Kohézny fond
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2020
KŽP	Kvalita životného prostredia
ĽZ	Ľudské zdroje
MAS	Miestna akčná skupina
MDVRR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
MPSVaR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
MRK	Marginalizované rómske komunity
MVO	Mimovládne organizácie
MŽP	Ministerstvo životného prostredia
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NSRR	Národná stratégia regionálneho rozvoja
NUTS	Nomenklatúra územných štatistických jednotiek´(La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques)
OcR	Obecný rozpočet
OcÚ	Obecný úrad
OcZ	Obecné zastupiteľstvo
OP	Operačný program
OZ	Občianske združenie
PD SR	Programový dokument Slovenskej republiky
PI	Program INTERACT
PKS	Parita kúpnej sily
POH	Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025
PRB	Program rozvoja bývania
PRO	Program rozvoja obce
PRV	Program rozvoja vidieka
RH	Rybné hospodárstvo
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SR	Slovenská republika
SZČO	Samostatne zárobkovo činná osoby

SZZP	Slovenský zväz zdravotne postihnutých
ŠF	Štrukturálne fondy
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TP	Technická pomoc
TSP	Terénna sociálna práca (Terénny sociálny pracovník)
TUR	Trvalo udržateľný rozvoj
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VaI	Výskum a inovácie
VZNP	V znení neskorších predpisov
ZP	Zdravotne postihnutý
Z. z.	Zbierka zákonov

4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2024 – 2026

1. PRIORITA: BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

1.1.1. Rekonštrukcia domu smútku

1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

1.2.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu
1.2.2. Vybudovanie, rekonštrukcia detského ihriska

1.4. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

1.4.4. Rekonštrukcia obecných chodníkov
1.4.5. Rekonštrukcia autobusových zastávok

2. PRIORITA: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

2.2.5. Podpora tradícií

4. PRIORITA: OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

4.1.1. Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu

Finančné zabezpečenie aktivít na roky 2024 - 2026

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít z:		rozpočtu obce	rozpočtu VÚC	dotácií štátu	ŠF EÚ	Plán obnovy Iné
1	**Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry**					**535 000,00 €**
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry					150 000,00 €
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry					225 000,00 €
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry					0,00 €
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry					160 000,00 €
2	**Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov**					**20 000,00 €**
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci					0,00 €

2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	20 000,00 €
3	**Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce**	**0,00 €**
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov	0,00 €
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	0,00 €
4	**Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia**	**25 000,00 €**
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	25 000,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	0,00 €
5	**Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu**	**0,00 €**
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	0,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	0,00 €
6	**Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce**	**0,00 €**
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	0,00 €
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	0,00 €
SPOLU		**580 000,00 €**

Analýza finančných potrieb a možností obce na spolufinancovanie PRO pre roky 2024 – 2026

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít		**z rozpočtu obce**
1	**Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry**	**26 750,00 €**
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	7 500,00 €

1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry	11 250,00 €
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	0,00 €
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	8 000,00 €
2	**Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov**	**1 000,00 €**
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	0,00 €
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	1 000,00 €
3	**Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce**	**0,00 €**
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov	0,00 €
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	0,00 €
4	**Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia**	**1 250,00 €**
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	1 250,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	0,00 €
5	**Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu**	**0,00 €**
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	0,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	0,00 €
6	**Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce**	**0,00 €**
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	0,00 €
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	0,00 €
Spolu za aktivity		**29 000,00 €**
Finančné náklady na verejné obstarávania, projektovú dokumentáciu, projektový manažment, DPH, úroky, straty, ap.		**5 800,00 €**
SPOLU CELKOM		**34 800,00 €**

Indikatívny finančný plán obce na realizáciu PRO na roky 2024 – 2026

Oblasť	Rok									SPOLU
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031-2032	
Hospodárska politika		100 313 €	167 188 €	267 500 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	**535 000 €**
Sociálna politika		3 750 €	6 250 €	10 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	**20 000 €**
Environmentálna politika		4 688 €	7 813 €	12 500 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	**25 000 €**
SPOLU CELKOM		**108 750 €**	**181 250 €**	**290 000 €**	**0 €**	**0 €**	**0 €**	**0 €**	**0 €**	**0 €**	**580 000 €**

5) Výpis z Uznesenia OcZ o schválení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horná Súča 2023 - 2027 s platnosťou do r. 2030

(sem priložiť kópiu uznesenia)